

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/25-03/49
URBROJ: 613-01-06-2-25-9
Zagreb, 26. studenoga 2025.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Domovinski pokret
za 2024.**

S A D R Ź A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	7
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	7
	Sustav unutarnjih kontrola	10
	Planiranje	11
	Financijski izvještaji	12
III.	REVIZIJA ZA 2024.	25
	Ciljevi i područja revizije	25
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	25
	Metode i postupci revizije	26
	Nalaz za 2024.	27
	Provedba naloga i preporuka	40

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Domovinskog pokreta (dalje u tekstu: Stranka) za 2024.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2024. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvještaja do srpnja 2024. bilo je povjereno računovodstvenom servisu (do raskida ugovora o poslovnoj suradnji), a od rujna 2024. računovodstvene poslove obavlja zaposlenica Stranke u poslovnom sustavu „Korwin“. Prema usmenom obrazloženju odgovorne osobe računovodstvenog servisa s kojim je ugovor o poslovnoj suradnji raskinut u srpnju 2024., Stranci je dostavljena glavna knjiga i brutobilanca za razdoblje od 1. siječnja do 26. kolovoza 2024.

Nadalje je Stranka nastavila voditi poslovne knjige s danom 27. kolovoza 2024. (datum početnog stanja u poslovnom sustavu „Korwin“). Ustrojena je glavna knjiga i pomoćne knjige (knjiga ulaznih računa od 27. kolovoza do 31. prosinca 2024., knjiga ulaznih računa za primljene usluge iz Europske unije od 1. rujna do 31. prosinca 2024., analitika dugotrajne imovine, analitika sitnog inventara te evidencija službenih putovanja).

Dnevnik, odnosno obvezna poslovna knjiga u koju se unose knjigovodstvene promjene slijedom vremenskog nastanka, do vremena obavljanja revizije (listopad 2025.) Državnom uredu za reviziju nije dostavljena te se ne može potvrditi je li navedena poslovna knjiga ustrojena. S obzirom na navedeno, pojedine poslovne događaje unutar pojedinih skupina računa (analitičkih kartica glavne knjige) nije moguće u cijelosti potvrditi iako su na uvid dani svi ulazni računi od siječnja do prosinca 2024., kao i putni nalozi. Knjiga financijske imovine (potraživanja po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i drugim podacima) nije ustrojena, a izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige nisu osigurani potrebni podaci u vezi s financijskom imovinom. Tijekom obavljanja revizije (rujan 2025.) Državnom uredu za reviziju dostavljena je rekapitulacija stanja obveza prema dobavljačima koja sadrži pregled završnih stanja po subjektima te analitičke kartice dobavljača (pregled prometa od 27. kolovoza 2024.). Međutim, nisu dostavljeni izvodi otvorenih stavaka prema dobavljačima te nije moguće potvrditi završno stanje obveza prema dobavljačima evidentirano u poslovnim knjigama i iskazano u financijskim izvještajima u iznosu od 12.824,71 euro, dok u navedenoj rekapitulaciji stanja obveza prema dobavljačima iznosi 12.520,58 eura. Nadalje, Stranka nije dostavila potvrde salda kupaca te također nije moguće potvrditi ni završno stanje potraživanja evidentirano u poslovnim knjigama i iskazano u financijskim izvještajima u iznosu od 9.685,96 eura.

Pojedini rashodi nisu u poslovnim knjigama evidentirani ni u financijskim izvještajima iskazani na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije. Tako su naknada za ugovor o djelu te dio propisanih poreza i doprinosa u iznosu od 5.485,23 eura evidentirani i iskazani u okviru rashoda za zaposlene, a doprinos za zdravstveno osiguranje po navedenom ugovoru o djelu u iznosu od 411,39 u okviru intelektualnih usluga, umjesto u okviru naknade osobama izvan radnog odnosa; trošak novčane kazne u iznosu od 132,72 eura evidentiran je i iskazan u okviru naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično, umjesto u okviru kazne, penali i naknade šteta; zakup domene u iznosu od 877,95 eura evidentiran je i iskazan u okviru zakupnina i najamnina, umjesto u okviru računalnih usluga; usluga čišćenja poslovnih prostora u iznosu od 1.083,85 eura evidentirana je i iskazana u okviru komunalnih usluga, umjesto u okviru ostalih usluga (usluge čišćenja, pranja i slično), a nabave prigodnih paketa 2.252,80 eura evidentirane su i iskazane u okviru uredskog materijala i ostalih materijalnih rashoda, umjesto u okviru reprezentacije. Također, Stranka je u poslovnim knjigama evidentirala i u financijskim izvještajima iskazala u okviru ostalih nespomenutih financijskih rashoda ostvarenu tržišnu vrijednost usluge najma vozila u ukupnom iznosu od 13.075,00 eura, umjesto u okviru zakupnina i najamnina. Nadalje, Stranka je u prosincu 2024. s redovnog računa doznala koalicijskim partnerima dio naknade troškova izborne promidžbe u iznosu od 31.418,00 eura koji je u jednakom iznosu u poslovnim knjigama i u financijskim izvještajima evidentiran i iskazan u okviru prihoda po posebnim propisima i rashoda za promidžbu i informiranje.

Kada je Stranka nositelj koalicijske liste, za isplaćena sredstva koalicijskim partnerima trebala je umanjiti prihode od naknade troškova izborne promidžbe, primljene predujmove od koalicijskih partnera evidentirati u okviru obveza za predujmove od koalicijskih partnera za financiranje izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, a ukupne rashode izborne promidžbe po okončanju izbora i obračunu troškova umanjiti za dio rashoda koji se odnosi na koalicijske partnere te u skladu s obračunom u poslovnim knjigama iskazati potraživanja od koalicijskih partnera u iznosu pripadajućeg dijela njihovih rashoda izborne promidžbe ili umanjiti obveze za primljene predujmove.

Dio materijalnih rashoda (zakup poslovnih prostora, odvjetničke usluge, tisak letaka, knjigovodstvene usluge) u iznosu od 3.325,41 euro, koji se prema ispostavljenim računima odnose na 2021. i 2023., nije u poslovnim knjigama evidentiran ni u financijskim izvještajima iskazan prema računovodstvenom načelu nastanka događaja (umjesto u 2024. trebalo ih je evidentirati i iskazati u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke za 2021. i 2023.). Nadalje, sedam putnih naloga u iznosu od 2.848,00 eura nije u poslovnim knjigama evidentirano ni u financijskim izvještajima iskazano u 2024. iako su putovanja ostvarena, a putni nalozi obračunani.

Knjigovodstvene isprave (ulazni računi u ukupnom iznosu od 16.019,20 eura) na temelju kojih su evidentirani rashodi za redovno poslovanje za reprezentaciju ne sadrže svrhu ugošćivanja, kao ni podatke o korisnicima usluga reprezentacije. Također, na pojedinim knjigovodstvenim ispravama (ulazni računi u ukupnom iznosu od 4.296,20 eura) navedeni su korisnici usluga reprezentacije, ali ne sadrže podatke o svrsi ugošćivanja.

Rashodi u ukupnom iznosu od 8.196,21 euro (naknade po ugovorima o djelu koji su zaključeni u studenome 2023.) evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima Stranke bez vjerodostojne dokumentacije (izvršitelji ugovorenih poslova nisu podnijeli pisana izvješća o obavljenom poslu) te nije moguće potvrditi da su ugovoreni poslovi izvršeni, odnosno da su izvršeni u ugovorenom roku te da su naknade isplaćene za stvarno izvršene poslove.

Popis imovine i obveza do vremena obavljanja revizije (rujan 2025.) Državnom uredu za reviziju nije dostavljen te se ne može potvrditi je li Stranka provela popis imovine i obveza za 2024.

Podaci o troškovima financiranja za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, na kojima je Stranka sudjelovala sa šest političkih stranaka, evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima nisu u potpunosti istovjetni podacima iskazanim u ispravljenom Financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe (Obrazac FIN-IZVJ-IP). Naime, rashodi za usluge promidžbe i informiranja (tri ispostavljena računa za prijenos priopćenja, digitalni tisak te oglašavanje na portalu) u ukupnom iznosu od 2.234,38 eura evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima Stranke nisu iskazani u ispravljenom Financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, a podmireni su u svibnju, srpnju i kolovozu 2024. s redovnog računa Stranke, umjesto s posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe (koji je zatvoren u kolovozu 2024.).

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke pogrešno su evidentirani i iskazani rashodi (za promidžbu i informiranje te financijski) u iznosu od 5.958,75 eura u vezi s izbornom promidžbom kandidata za izbor gradonačelnika Grada Otoka, kojeg je Stranka predložila i koji su iskazani u Financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe spomenutog kandidata. Zbog navedenog, rashodi za promidžbu i informiranje veći su za 5.957,50 eura, financijski rashodi za 1,25 eura, jamčevni polozi za 15.190,75 eura, dok su rashodi vezani za financiranje povezanih neprofitnih organizacija manji za 20.962,00 eura (novčana sredstva koja je Stranka doznala na poseban račun za financiranje izborne promidžbe kandidata). S obzirom na to da je sudionik izborne promidžbe za izbor gradonačelnika kandidat, a ne Stranka, u poslovnim knjigama Stranke nije trebalo evidentirati poslovne događaje u vezi s posebnim računom kandidata za gradonačelnika Grada Otoka, nego samo iznos prenesenih sredstava na poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe tog kandidata. (točka 3. Nalaza)

- U Izvještaju o prihodima i rashodima za 2024., u stupcu Ostvareno u izvještajnom razdoblju pogrešno je iskazan višak prihoda – preneseni u iznosu od 57.135,98 eura zbog čega je pogrešno iskazan manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu od 159.476,26 eura. Stranka je, kako je točno evidentirano u poslovnim knjigama, u 2024. ostvarila manjak prihoda u iznosu od 216.612,24 eura. Preneseni višak prihoda iz prethodnih razdoblja (nakon korekcije rezultata) iznosi 273.748,22 eura, što s manjkom prihoda tekuće godine čini višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu od 57.135,98 eura. Bilješke uz Bilancu sadrže podatke iz financijskih izvještaja o imovini, potraživanjima i obvezama. U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine (između ostalog, više su u odnosu na prethodnu godinu ostvareni prihodi po posebnim propisima za 401.564,35 eura ili 45,3 %, ostali prihodi za 55.728,92 eura ili 14 937,13 %, materijalni rashodi za 766.410,34 eura ili 143,7 % te financijski rashodi za 19.978,28 eura ili 682,7 %). Također, Bilješke uz financijske izvještaje (uz Bilancu i uz Izvještaj o prihodima i rashodima) ne sadrže obrazloženje provedene korekcije rezultata / prenesenog viška prihoda iz 2023. (točka 4. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2024. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2024. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Prema Statutu, Nadzorna tijela Stranke su Sud časti i Nadzorni odbor. Sud časti odlučuje o pojedinačnim povredama prava i obveza članova na način i u rokovima utvrđenim Pravilnikom o članstvu, a u nadležnosti Nadzornog odbora je nadzor zakonitosti materijalnog i financijskog poslovanja Stranke, uključujući tijela i ustrojstvenih oblika Stranke.
U prosincu 2024. održana je jedna sjednica Nadzornog odbora na kojoj se, između ostalog, raspravljalo o poduzimanju i nastavku pravne radnje prema računovodstvenom servisu zbog nedostavljanja dokumentacije koja predstavlja problem za godišnje izvješće; o Izvješću Državnog ureda za reviziju o obavljenoj reviziji poslovanja Stranke za 2023.; izmjenama i dopunama Financijskog plana za 2024.; donošenju godišnjeg programa rada i financijskog plana za 2025.; drugim aktivnostima i okolnostima Stranke (posvećivanju posebne pažnje kod zaključivanja ugovora o djelu sukladno propisima, za konkretno obavljanje poslova uvjetovati podnošenje izvješća od izvršitelja ugovora, suglasnosti s najmom garaže u svrhu skladišnog prostora te da u vrijeme održavanja navedene sjednice Stranka nema stanove u najmu). Do vremena obavljanja revizije (rujan 2025.) Nadzorni odbor Stranke nije obavio nadzor zakonitosti materijalnog i financijskog poslovanja Stranke za 2024. (točka 1. Nalaza)
- Za primljene članarine do vremena obavljanja revizije (rujan 2025.) Državnom uredu za reviziju nije dostavljena Evidencija o primitku članarina niti potvrde o primitku članarina te se ne može potvrditi je li Stranka vodila navedenu evidenciju i izdavala potvrde.

Prema podacima iz Izvješća o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. (Obrazac IZ-D-RPA), sedam fizičkih osoba uplatilo je dobrovoljne priloge (donacije) u ukupnom iznosu od 2.180,00 eura te Izvješća o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor (Obrazac IZ-D-IP), jedanaest fizičkih osoba i dvije pravne osobe u ukupnom iznosu od 18.395,00 eura, što ukupno iznosi 20.575,00 eura. U poslovnim knjigama su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 20.919,00 eura. Razlika u iznosu od 344,00 eura je nastala jer u Izvješću o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. nisu iskazani dobrovoljni prilozi / donacije u ukupnom iznosu od 344,00 eura (koji su evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima Stranke). Navedene dobrovoljne priloge / donacije uplatilo je pet fizičkih osoba na središnji račun Stranke (ožujak i lipanj 2024.) u pojedinačnim iznosima od 1,00 euro do 150,00 eura.

Za dobrovoljne priloge (donacije) dobivene za redovite političke aktivnosti tijekom godine do vremena obavljanja revizije (rujan 2025.) nisu dostavljene potvrde o primitku donacija, izjave fizičkih i pravnih osoba da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu odnosno proračunu jedinice samouprave ili zaposlenicima te ugovor o primljenoj donaciji čija je vrijednost donacije veća od 663,61 euro (5.000,00 kn).

Za dobrovoljne priloge (donacije) dobivene za financiranje izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, Stranka je izdavala potvrde o primitku donacija, prikupila izjave fizičkih i pravnih osoba da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu odnosno proračunu jedinice samouprave ili zaposlenicima te zaključila ugovore o primljenim donacijama čija je vrijednost donacije veća od 663,61 euro (5.000,00 kn). Do vremena obavljanja revizije (rujan 2025.) Državnom uredu za reviziju nisu dostavljene evidencije o primitku dobrovoljnih priloga / donacija (obrasci EV-D-RPA i EV-D-IP) te se ne može potvrditi je li Stranka vodila navedene evidencije. (točka 5. Nalaza)

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2024. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je pravna osoba upisana u Registar političkih stranaka u ožujku 2020. pod nazivom Domovinski pokret Miroslava Škore. Izmjenama i dopunama Statuta iz veljače 2021. naziv Stranke promijenjen je u Domovinski pokret, a sjedište je Vlaška 81f, Zagreb (navedene promjene provedene su i u Registru političkih stranaka).

Djelokrug Stranke određen je Programom djelovanja i Statutom, a rad i djelovanje Stranke su javni. Programom djelovanja je, uz polazišne osnove, utvrđeno deset domovinskih stupova preobrazbe Republike Hrvatske. Odnose se na: odgovornost na svim razinama državne vlasti i izgradnju funkcionalne države; promptne demografske i pronatalitetne mjere; nacionalnu sigurnost kao neodgodivo važnu domenu djelovanja; gospodarsku preobrazbu i beskompromisnu borbu protiv korupcije i klijentelizma; preobrazbu pravosuđa, zdravstva i socijalnog sustava; unutarnji preustroj lokalne vlasti i javnog sektora općenito; preustroj obrazovanja, znanosti, kulture i sustava amaterskog sporta; promjenu izbornog sustava te vanjsku politiku.

Statutom (iz veljače 2020.) te izmjenama i dopunama Statuta (iz veljače i listopada 2021.) (Narodne novine 120/21) uređeni su naziv i sjedište, znak, predstavljanje i zastupanje Stranke, ciljevi i način djelovanja, članstvo, ustrojstveni oblici, upravna tijela i način njihova izbora i opoziva, trajanje mandata te način odlučivanja, prestanak i postupak s imovinom u slučaju prestanka rada, sredstva za rad i druga pitanja od interesa za članstvo i rad Stranke.

Prema Statutu, samostalna je politička Stranka i djeluje u skladu sa svojim temeljnim vrijednostima i aktima Stranke. Osnovana je radi promicanja i ostvarivanja temeljnih vrijednosti, ciljeva i politika izraženih u programima, deklaracijama i drugim aktima Stranke, osobito promicanja i zaštite demokratskog uređenja Republike Hrvatske, osiguranja ravnopravnosti, sloboda i prava, gospodarskog i kulturnog napretka i socijalnog blagostanja. U ostvarivanju temeljnih vrijednosti i ciljeva Stranka koristi demokratska sredstva, isključujući nedemokratske, totalitarne ili druge nasilne metode i oblike nesnošljivosti.

Članom Stranke može postati svaki punoljetan i poslovno sposoban državljanin Republike Hrvatske koji prihvaća Program i Statut Stranke te ispunjava druge pretpostavke utvrđene Pravilnikom o članstvu. Odluku o primanju u članstvo donosi nadležno predsjedništvo ogranka ili povjerenik ogranka, odnosno predsjedništvo podružnice ili povjerenik podružnice ili Predsjedništvo Stranke. Članstvo u Stranci ostvaruje se teritorijalno prema mjestu prebivališta ili boravišta. Evidenciju članstva vodi Tajništvo u Registru članova Stranke. Može imati počasne članove, a odluku o stjecanju statusa počasnog člana Stranke donosi Sabor na prijedlog najmanje pet članova Stranke zbog iznimnih zasluga za promicanje Programa Stranke.

Stranka je organizirana prema teritorijalnom načelu i sastoji se od ogranaka i podružnica u Republici Hrvatskoj te ogranaka i organizacija u inozemstvu. Odluku o osnivanju i raspuštanju ustrojstvenih oblika donosi Predsjedništvo. Ogranak je temeljni ustrojstveni oblik koji se osniva za područje općine ili grada, a podružnica za područje pojedine županije i Grada Zagreba. Za područja na kojima nisu osnovani ustrojstveni oblici Predsjedništvo može imenovati povjerenike. Također, na temelju odluke Domovinskog odbora mogu se zasnivati zasebni oblici organiziranja koji se temelje na istovjetnosti političkog interesa društvenih skupina. Ustrojstveni oblici provode politiku Stranke na svojem području samostalno, a djeluju kao dio Stranke. U pravnom prometu Stranka djeluje kao jedna pravna osoba.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke ustrojena su sljedeća tijela: Sabor, Domovinski odbor, Predsjednik Stranke i Predsjedništvo. U Stranci također djeluju i izvršno-operativna tijela: glavni tajnik, politički tajnik, radna tijela i zasebni oblici organiziranja te neovisna i nadzorna tijela: Sud časti i Nadzorni odbor. Tijela Stranke odlučuju većinom glasova nazočnih, ako je na sjednici nazočna većina članova toga tijela Stranke. Način rada i odlučivanja tijela Stranke uređuju se poslovnicaima koje donosi svako tijelo na svojoj sjednici. Članovi tijela i dužnosnici Stranke biraju se na vrijeme (mandat) od četiri godine.

Sabor je najviše tijelo upravljanja Strankom te može biti izborni, izvještajni ili izvanredni. Izborni Sabor se u pravilu održava jednom u četiri godine, a izvještajni ili izvanredni sabori mogu se sazvati između dva saziva izbornog Sabora. Donosi Statut, Program, bira Predsjednika Stranke i članove Domovinskog odbora te obavlja i druge poslove određene Statutom. Sabor čine svi članovi Domovinskog odbora te članovi Stranke koji su zastupnici u Hrvatskom saboru i Europskom parlamentu, članovi Vlade Republike Hrvatske, čelnici državnih upravnih organizacija, župani, predsjednici županijskih skupština, svi članovi neovisnih i nadzornih tijela Stranke te izaslanici ustrojstvenih oblika u Republici Hrvatskoj i inozemstvu prema kriterijima koje utvrđuje Predsjedništvo. Odluku o sazivanju i načinu održavanja Sabora donosi Predsjednik Stranke. Osnivački Sabor održan je 2020., prvi opći Sabor i izvanredni Sabor u 2021., a u kolovozu 2024. održan je izborni Sabor.

Domovinski odbor je najviše tijelo upravljanja Strankom između dva saziva Sabora. Osigurava provedbu odluka Sabora, utvrđuje prijedlog Statuta i Programa, potvrđuje odluke iz djelokruga Domovinskog odbora, na prijedlog Predsjedništva donosi Pravilnik o članstvu te obavlja i druge poslove određene Statutom. Domovinski odbor čine članovi Predsjedništva, gradonačelnici, župani, zastupnici u Hrvatskom saboru i u Europskom parlamentu, predsjednici podružnica, organizacija i stranačkih radnih tijela, do 20 članova Domovinskog odbora izabranih od Sabora i članovi Stranke koje na prijedlog Predsjedništva dopuni (kooptira) Domovinski odbor. Predsjednik Stranke ujedno je i predsjednik Domovinskog odbora. U Domovinski odbor je na osnivačkom Saboru 2020. izabrano 17 članova, na prvom općem Saboru deset novih članova, a na izbornom Saboru u kolovozu 2024. izabrano je 20 članova.

Predsjednik Stranke predstavlja i zastupa Stranku, upravlja njezinim radom, vodi politiku Stranke u skladu sa Statutom, Programom i aktima tijela Stranke. Osigurava provedbu odluka Sabora i Domovinskog odbora, podnosi izvješće o radu Saboru, predsjedna sjednicama Predsjedništva i Domovinskog odbora, bira glavnog tajnika i političkog tajnika te obavlja i druge poslove određene Statutom. U slučaju spriječenosti ili odsutnosti Predsjednika Stranke, kao i u slučaju prestanka njegova mandata do održavanja novih izbora, zamjenjuje ga zamjenik Predsjednika; bira ga Sabor, a obavlja poslove za koje ga ovlasti Predsjednik Stranke; za svoj rad odgovoran je Predsjedniku i članovima Stranke. Predsjednik Stranke od listopada 2021. i u vrijeme obavljanja revizije (listopad 2025.) je Ivan Penava. Zamjenik Predsjednika Stranke od veljače 2021. do 31. kolovoza 2024. bio je Mario Radić, a od 31. kolovoza 2024. i u vrijeme obavljanja revizije (listopad 2025.) zamjenik Predsjednika Stranke je Stipe Mlinarić.

Predsjedništvo je najviše tijelo upravljanja Strankom između dviju sjednica Domovinskog odbora. Predsjedništvo čine Predsjednik Stranke, zamjenik Predsjednika, glavni tajnik, politički tajnik te do 25 članova koje na prijedlog Predsjednika Stranke bira Domovinski odbor. Predsjedništvo donosi godišnji program rada s financijskim planom poslovanja, godišnja financijska izvješća, pravilnik o postupku provedbe izbora i pravilnik o ustrojstvu ustrojstvenih oblika, odlučuje o aktualnim političkim pitanjima, predizbornim i poslijeizbornim koalicijama te drugim oblicima suradnje s drugim političkim strankama.

Glavni tajnik je izvršno i operativno tijelo koje organizira materijalno i financijsko poslovanje Stranke. Osigurava organizacijske, materijalne i tehničke uvjete za rad Stranke i odlučuje o administrativnim pitanjima Stranke te upravlja radom Tajništva. Može predložiti imenovanje do tri pomoćnika glavnog tajnika, od kojih jedan mora biti nadležan za mlade. Imenuje ih Predsjednik Stranke. Glavni tajnik od studenoga 2021. do 12. rujna 2023. bio je Daniel Spajić, a od 13. rujna 2023. i u vrijeme obavljanja revizije (listopad 2025.) glavni tajnik je Josip Dabro.

Politički tajnik je izvršno i operativno tijelo koje u suradnji s Predsjednikom Stranke sudjeluje u pripremi i radu središnjih tijela Stranke te provodi njihove odluke. Može predložiti imenovanje do tri pomoćnika političkog tajnika, od kojih jedan mora biti nadležan za međunarodne tajničke poslove. Imenuje ih Predsjednik Stranke. Politički tajnik od studenoga 2021. do 3. rujna 2024. bio je Damir Barna, a od 3. rujna 2024. i u vrijeme obavljanja revizije (listopad 2025.) politički tajnik je Daniel Spajić.

Sud časti je neovisno i nadzorno tijelo koje odlučuje o pojedinačnim povredama prava i obveza članova u stegovnom postupku. Čine ga predsjednik i dva člana Stranke koje bira Domovinski odbor na prijedlog Predsjedništva. Sud časti ustrojava i vodi evidenciju o izrečenim stegovnim mjerama. Članovi Suda časti imenovani su u veljači 2021., rujnu 2022. te kolovozu 2024.

Nadzorni odbor je neovisno i nadzorno tijelo koje ima pravo i dužnost nadzirati zakonitost materijalnog i financijskog poslovanja Stranke, uključujući sva tijela i ustrojstvene oblike Stranke. Izvješćuje jednom godišnje Domovinski odbor, a Sabor Stranke za mandatno razdoblje. Čine ga predsjednik i dva člana Stranke koje bira Domovinski odbor na prijedlog Predsjedništva. Članovi Nadzornog odbora imenovani su u veljači 2021., a na temelju odluke Predsjedništva koncem prosinca 2021. opozvana su dva člana i imenovana nova dva. Odlukom Domovinskog odbora iz kolovoza 2024. imenovani su novi predsjednik i članovi Nadzornog odbora.

Osim Statuta (te njegovih izmjena i dopuna) i Programa djelovanja Stranke, doneseni su poslovnici o radu Sabora, Predsjedništva, Domovinskog odbora i Nadzornog odbora, Pravilnik o ustroju ustrojstvenih oblika, Pravilnik o članstvu, Pravilnik o poslovanju, klasifikacijskim oznakama i urudžbenom broju, Pravilnik o korištenju poslovnih kartica, Pravilnik o postupku provedbe izbora, Pravilnik o stručnom obrazovanju i usavršavanju, Procedura upravljanja i raspolaganja imovinom, Procedura o preuzimanju obveza, Procedura o zaprimanju i provjeri računa te plaćanju računima, Procedura blagajničkog poslovanja, Procedura o poslovanju organizacijskih oblika te Procedura o izdavanju i obračunu putnih naloga za službena putovanja.

Za obavljanje djelatnosti Stranka ostvaruje sredstva iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od članarina te dobrovoljnih priloga (donacija).

Na početku 2024. bilo je jedanaest zaposlenika, tijekom godine otišlo je šest zaposlenika, a zaposleno je pet novih zaposlenika. Koncem 2024. Stranka je imala deset zaposlenika, od čega sedam na puno i tri na nepuno radno vrijeme.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbi članka 3., stavka 1. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Stranka u poslovanju primjenjuje Statut, unutarnje akte i provedbene propise za neprofitne organizacije te vodi poslovne knjige za Stranku u cjelini. Vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvještaja do srpnja 2024. bilo je povjereno računovodstvenom servisu (kada mu je Stranka poslala obavijest o prekidu Ugovora o obavljanju knjigovodstvenih usluga, zbog kako je navedeno, poslovno uzrokovanih razloga te s otkaznim rokom od 30 dana od dana primitka obavijesti, uz obvezu dostavljanja Stranci svih podataka po isteku otkaznog roka). Od rujna 2024. do vremena obavljanja revizije (listopad 2025.) računovodstvene poslove obavlja zaposlenica Stranke na nepuno radno vrijeme (osam sati tjedno) u poslovnom sustavu „Korwin“, za koji je Stranka s izvršiteljem usluge koncem kolovoza 2024. zaključila Ugovor o najmu i održavanju.

Prema Statutu, vođenje materijalnog i financijskog poslovanja Stranke u nadležnosti je glavnog tajnika, koji treba osigurati organizacijske, materijalne i tehničke uvjete za rad Stranke te odlučuje o administrativnim pitanjima Stranke i upravlja radom Tajništva. Nadzorna tijela Stranke su Sud časti i Nadzorni odbor. Sud časti odlučuje o pojedinačnim povredama prava i obveza članova na način i u rokovima utvrđenim Pravilnikom o članstvu, a u nadležnosti Nadzornog odbora je nadzor zakonitosti materijalnog i financijskog poslovanja Stranke, uključujući tijela i ustrojstvenih oblika Stranke.

U prosincu 2024. održana je jedna sjednica Nadzornog odbora na kojoj se, između ostalog, raspravljalo o poduzimanju i nastavku pravne radnje prema računovodstvenom servisu zbog nedostavljanja dokumentacije koja predstavlja problem za godišnje izvješće; o Izvješću Državnog ureda za reviziju o obavljenoj reviziji poslovanja Stranke za 2023.; izmjenama i dopunama Financijskog plana za 2024.; donošenju godišnjeg programa rada i financijskog plana za 2025.; drugim aktivnostima i okolnostima Stranke (posvećivanju posebne pažnje kod zaključivanja ugovora o djelu sukladno propisima, za konkretno obavljanje poslova uvjetovati podnošenje izvješća od izvršitelja ugovora, suglasnosti s najmom garaže u svrhu skladišnog prostora te da u vrijeme održavanja navedene sjednice Stranka nema stanove u najmu). Do vremena obavljanja revizije (rujan 2025.) Nadzorni odbor Stranke nije obavio nadzor zakonitosti materijalnog i financijskog poslovanja Stranke za 2024.

Pravila ponašanja članova Stranke propisana su Statutom i Pravilnikom o članstvu koji, između ostalog, sadrži etička načela koja su obvezna za sve članove Stranke: načelo poštivanja integriteta i dostojanstva, načelo zaštite osobnog ugleda i ugleda Stranke, načelo zaštite osobnog ugleda i ugleda Stranke u javnim nastupima, načelo zabrane stjecanja materijalne ili druge koristi i izbjegavanja sukoba interesa te načelo zaštite i promicanja politike Stranke. Za povrede članskih obveza propisane su stegovne mjere po kojima postupaju Sud časti i Predsjedništvo.

Dokumenti i informacije o političkom djelovanju Stranke objavljeni su na mrežnim stranicama Stranke (između ostalog, Program Stranke, Statut i drugi akti). Vanjsku komunikaciju Stranka provodi održavanjem javnih skupova, medijskim aktivnostima (priopćenja, davanje izjava i održavanje tiskovnih konferencija) te javnim priopćenjima na društvenim mrežama (Facebook, Instagram, YouTube) i mrežnim stranicama.

Planiranje

Godišnji program rada i Financijski plan za 2023. doneseni su i usvojeni na sjednici Predsjedništva Stranke u prosincu 2023., a Izmjene i dopune Financijskog plana u prosincu 2024.

Financijskim planom za 2024. planirani su prihodi u iznosu od 1.003.302,35 eura (u koje je uključen preneseni višak prihoda iz prethodnih razdoblja u iznosu od 120.000,00 eura), rashodi u iznosu od 1.695.857,00 eura te je planiran manjak prihoda u iznosu od 692.554,65 eura.

Izmjenama i dopunama Financijskog plana, prihodi su planirani u iznosu od 1.380.122,95 eura, što je 376.820,60 eura ili 37,6 % više, a rashodi u iznosu od 1.596.735,19 eura, što je 99.121,81 euro ili 5,8 % manje u odnosu na Financijski plan. Također je planiran manjak prihoda u iznosu od 216.612,24 eura (koji se planira pokriti iz prenesenog viška prihoda iz prethodnih razdoblja u iznosu od 273.748,22 eura). Planirani prihodi odnose se na prihode po posebnim propisima u iznosu od 1.287.302,35 eura, prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu od 15.799,59 eura, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 20.919,00 eura te ostale prihode u iznosu od 56.102,01 euro. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 1.299.685,69 eura, rashode za zaposlene u iznosu od 249.098,39 eura, financijske rashode u iznosu od 22.904,63 eura, rashode za tekuće donacije (pomoći) u iznosu od 9.081,71 euro, rashode amortizacije u iznosu od 8.178,48 eura i druge rashode u iznosu od 7.786,29 eura. Financijski plan za 2024. (koji je sastavni dio Godišnjeg programa rada) sadrži plan prihoda i rashoda, plan zaduživanja i otplata, planirani rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga Stranka ostvariti na 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan te obrazloženje financijskog plana.

Godišnjim programom rada za 2024. planirane su aktivnosti koje se odnose na organizaciju Stranke i izgradnju stranačke infrastrukture, rad na programu Stranke i primarnim ciljevima za 2024., izgradnju financijske infrastrukture, promociju Stranke i komunikaciju s javnošću, programsko, organizacijsko i kadrovsko jačanje Stranke, pripremu i sudjelovanje na izborima u 2024. (za izbor članova u Europski parlament, parlamentarne izbore, predsjedničke izbore) te pripremu za predstojeće lokalne izbore u svibnju 2025. Prema Godišnjem programu rada za 2024. Stranka je planirala provođenje aktivnosti u iznosu od 2.815.234,67 eura (planirani iznosi rashoda po aktivnostima nisu usklađeni s podacima iz Financijskog plana), od čega za organizacijske troškove (najznačajnije za rashode za zaposlene i usluge) u iznosu od 1.640.779,47 eura, parlamentarne izbore u iznosu od 735.000,00 eura, europarlamentarne izbore u iznosu od 210.000,00 eura, predsjedničke izbore u iznosu od 105.000,00 eura, izvještajni Sabor Stranke u iznosu od 85.500,00 eura, unutarstranačke izbore (ogranci i podružnice) u iznosu od 17.100,00 eura, obilježavanje obljetnica u iznosu od 9.500,00 eura, provođenje aktivnosti povodom Uskrsa i Božića u iznosu od 7.855,20 eura te organizaciju i održavanje okruglih stolova u iznosu od 4.500,00 eura. Izmjene Godišnjeg programa rada nisu donesene, a za izvršenje aktivnosti predviđenih Izmjenama i dopunama Financijskog plana planirano je 1.596.735,19 eura.

Do vremena obavljanja revizije (listopad 2025.) Državnom uredu za reviziju nije dostavljen izvještaj o izvršenju programa rada, odnosno godišnji izvještaj o radu Stranke za 2024.

Financijski izvještaji

Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2024. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji, Program rada i Financijski plan za 2024., Izmjene i dopune Financijskog plana za 2024. (u kojima je pogrešno umjesto planiranih iznosa iskazana realizacija prihoda i rashoda te rezultata poslovanja) te Izvješće o primljenim donacijama tijekom 2024. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja u propisanom roku (3. ožujka 2025.), a ispravljeni financijski izvještaji s priložima 5. ožujka 2025. te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

U nastavku se navode podaci iz ispravljenih financijskih izvještaja (koji su dostavljeni 5. ožujka 2025.) jer su podaci iskazani u tim financijskim izvještajima istovjetni podacima evidentiranim u poslovnim knjigama (osim u dijelu koji se odnosi na iskazivanje manjka/viška prihoda raspoloživog u sljedećem razdoblju).

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2024., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 1.380.122,95 eura, što je 480.628,26 eura ili 53,4 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi istovjetni su planiranima.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u eurima

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2023.	Ostvareno za 2024.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	603.551,69	1.005.802,47	166,6
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	282.186,31	281.499,88	99,8
3.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	12.870,33	15.799,59	122,8
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	513,27	20.919,00	4 075,6
5.	Drugi prihodi	373,09	56.102,01	15 037,1
	Ukupni prihodi	899.494,69	1.380.122,95	153,4

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije povećanje prihoda odnosi se na prihode iz državnog proračuna za 402.250,78 eura ili 66,7 % (većim dijelom zbog ostvarene naknade troškova za izbornu promidžbu za izbor zastupnika u Hrvatski sabor održanih u travnju 2024. i dva zastupnika više u 11. sazivu Hrvatskog sabora) te druge prihode za 55.728,92 eura ili 14 937,1 % (između ostalog, zbog uplaćenih sredstava političkih stranaka – koalicijskih partnera za sudjelovanje u troškovima izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor).

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 1.005.802,47 eura, što je 72,9 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 740.548,47 eura te prihode od naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 253.839,00 eura i za izbor članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske u iznosu od 11.415,00 eura.

Prihodi za redovito godišnje financiranje Stranke ostvareni su u skladu s odredbom članka 6., stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, prema kojoj pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskome saboru i nezavisni zastupnici. U skladu s odredbama članaka 7. i 10. navedenog Zakona, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora donio je u siječnju i lipnju 2024. odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 8/24, 74/24 i 77/24), prema kojima je Stranka do 16. svibnja 2024. imala osam zastupnika i tri zastupnice u 10. sazivu Hrvatskog sabora, a od 16. svibnja 2024. ima deset zastupnika i dvije zastupnice u 11. sazivu Hrvatskog sabora. Sredstva za 10. saziv Hrvatskog sabora iz državnog proračuna doznačena su na središnji račun Stranke za 1. i 2. kvartal u iznosu od 263.633,15 eura, a sredstva za 11. saziv Hrvatskog sabora iz državnog proračuna doznačena su na središnji račun Stranke za 2., 3. i 4. kvartal u iznosu od 476.915,32 eura, i to na središnji račun Stranke u siječnju, lipnju, srpnju i listopadu 2024.

Prihodi od naknade troškova izborne promidžbe ostvareni su na temelju Odluke o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor (Narodne novine 35/24), koju je Vlada Republike Hrvatske donijela u ožujku 2024. te prema kojoj političke stranke, neovisne liste i kandidati za zastupnike pripadnika nacionalnih manjina imaju pravo na naknadu troškova izborne promidžbe u iznosu od 17.918,00 eura, po osvojenom zastupničkom mjestu prema konačnim rezultatima izbora, s time da se naknada troškova izborne promidžbe pojedinoj političkoj stranci, odnosno neovisnoj listi, odnosno kandidatu za zastupnika pripadnika nacionalnih manjina ne smije isplatiti u iznosu većem od ostvarenih troškova izborne promidžbe. Po održanim izborima, Stranka je s političkim strankama – koalicijskim partnerima osvojila ukupno 14 zastupničkih mjesta u Hrvatskom saboru za koje je uz osvojenih 5,06 % važećih glasova birača III. izborne jedinice ostvarila prihode u iznosu od 253.839,00 eura (nakon zatvaranja posebnog računa, dio naknade troškova izborne promidžbe u iznosu od 31.418,00 eura Stranka je s redovnog računa u prosincu 2024. doznačila koalicijskim partnerima, i to: Nezavisnima 17.918,00 eura te Pravu i pravdi 13.500,00 eura).

Prihodi od naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske ostvareni su za osvojeno jedno zastupničko mjesto u Europskom parlamentu u skladu s odredbama članaka 42. i 43. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, kojima je propisano da pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz državnog proračuna Republike Hrvatske imaju političke stranke i liste grupe birača koje na izborima za članove u Europski parlament dobiju najmanje 5,0 % važećih glasova birača, a visinu naknade troškova utvrđuje Vlada Republike Hrvatske odlukom, najkasnije sedam dana od dana objave odluke o raspisivanju izbora.

Vlada Republike Hrvatske donijela je 13. kolovoza 2024. Odluku o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske (Narodne novine 35/24), kojom političke stranke i liste grupe birača imaju pravo na naknadu troškova izborne promidžbe u iznosu od 11.415,00 eura po osvojenom mjestu u Europskom parlamentu prema konačnim rezultatima izbora, s time da se ukupan iznos naknade troškova izborne promidžbe pojedinoj političkoj stranci, odnosno listi grupe birača ne smije isplatiti u iznosu većem od ostvarenih troškova izborne promidžbe. Sredstva su doznačena na poseban račun Stranke otvoren za financiranje troškova izborne promidžbe.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 281.499,88 eura, što je 20,4 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 281.234,44 eura te naknadu troškova izborne promidžbe (za prijevremene izbore članova Gradskog vijeća Grada Raba održane u lipnju 2024.) u iznosu od 265,44 eura. Prihodi za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 281.234,44 eura ostvareni su na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Prema odredbama članaka 6. i 7. navedenog Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave. Prema podacima Stranke, u 2024. Stranka je imala 228 vijećnika u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

– Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 15.799,59 eura, što je 1,1 % ukupno ostvarenih prihoda. Pravilnikom o članstvu (iz srpnja 2021.) utvrđene su pretpostavke za stjecanje članstva, postupak ućlanjenja, obveze članova, stegovne mjere, rokovi, prava i obveze u stegovnom postupku te način rada i odlučivanje Suda časti. Prema Odluci o visini članarine od 19. prosinca 2023., članarina je neobavezna i za zaposlene članove Stranke iznosi 13,27 eura, a za umirovljenike, nezaposlene i studente 3,98 eura. Prema Registru članova na 31. prosinca 2024., Stranka je koncem 2024. imala 9 365 članova.

Do vremena obavljanja revizije (rujan 2025.) Državnom uredu za reviziju nije dostavljena Evidencija o primitku članarina niti potvrde o primitku članarina te se ne može potvrditi je li Stranka vodila navedenu evidenciju i izdavala potvrde kako je propisano Pravilnikom o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19).

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu od 20.919,00 eura, što je 1,5 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) za financiranje izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 18.395,00 eura i redovitih političkih aktivnosti Stranke tijekom godine u iznosu od 2.524,00 eura. Dobrovoljni prilozi (donacije) ostvareni su u novcu u iznosu od 7.844,00 eura (od 22 fizičke osobe u iznosu od 6.844,00 eura i pravne osobe u iznosu od 1.000,00 eura) te u proizvodima i uslugama od pravne osobe u iznosu od 11.590,00 eura te fizičke osobe u iznosu od 1.485,00 eura. Pojedinačni dobrovoljni prilozi (donacije) primljeni od fizičkih osoba iznosili su od 10,00 eura do 1.485,00 eura, a od pravnih osoba od 1.000,00 eura do 11.590,00 eura. Stranka je za dobrovoljne priloge (donacije) koje su dobivene od fizičkih i pravnih osoba za financiranje izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor dostavila ugovore i potvrde o primitku dobrovoljnih priloga (donacija), kao i izjave da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu odnosno proračunu jedinice samouprave ili zaposlenicima.

Za dobrovoljne priloge (donacije) dobivene za redovite političke aktivnosti Stranke tijekom godine, do vremena obavljanja revizije (rujan 2025.) nisu dostavljene potvrde o primitku dobrovoljnih priloga (donacija), izjave fizičkih i pravnih osoba da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu odnosno proračunu jedinice samouprave ili zaposlenicima te ugovor o primljenom dobrovoljnom prilogu (donaciji) čija je vrijednost donacije veća od 663,61 euro (5.000,00 kn). Također, nisu dostavljene evidencije o primitku dobrovoljnih priloga / donacija (obrasci EV-D-RPA i EV-D-IP) te se ne može potvrditi je li Stranka vodila navedene evidencije kako je propisano Pravilnikom o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.

– Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni su u iznosu od 56.102,01 euro, što je 4,1 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na uplate političkih stranaka – koalicijskih partnera (Demokratski HSS, Pravo i pravda, Zelena lista, Nezavisni) na poseban račun Stranke za financiranje troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 57.817,09 eura prema zaključenim sporazumima o koalicijskoj suradnji) umanjene za obveze za predujam prema koalicijskim partnerima u iznosu od 1.935,24 eura te druge prihode u iznosu od 220,16 eura.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2024., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 1.596.735,19 eura, što je 815.180,26 eura ili 104,3 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi istovjetni su planiranima.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u eurima

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2023.	Ostvareno za 2024.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	225.068,79	249.098,39	110,7
2.	Materijalni rashodi	533.275,35	1.299.685,69	243,7
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	225.256,48	799.404,76	354,9
2.2.	Drugi materijalni rashodi	308.018,87	500.280,93	162,4
3.	Rashodi amortizacije	5.284,00	8.178,48	154,8
4.	Financijski rashodi	2.926,35	22.904,63	782,7
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	5.320,34	9.081,71	170,7
6.	Drugi rashodi	9.680,10	7.786,29	80,4
	Ukupni rashodi	781.554,93	1.596.735,19	204,3
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	899.494,69	1.380.122,95	153,4
	Višak prihoda	117.939,76	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	216.612,24	-

U odnosu na prethodnu godinu, više su ostvareni materijalni rashodi za 766.410,34 eura ili 143,7 % (između ostalog, zbog sudjelovanja Stranke na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor i za članove u Europski parlament iz Republike Hrvatske) te financijski rashodi za 19.978,28 eura ili 682,7 % zbog kamata za primljene kredite (između ostalog, Stranka je tijekom 2024. zaključila ugovor o kreditu za financiranje obrtnih sredstava i izbornih aktivnosti te tri ugovora o pozajmici).

Od ukupno ostvarenih rashoda u iznosu od 1.596.735,19 eura za redovnu aktivnost Stranke ostvareni su rashodi u iznosu od 940.835,62 eura, za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 557.075,68 eura (od čega u okviru materijalnih rashoda u iznosu od 543.918,30 eura te financijskih rashoda u iznosu od 13.157,38 eura); za izbor članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske u iznosu od 89.536,26 eura (od čega u okviru materijalnih rashoda u iznosu od 89.510,20 eura te financijskih rashoda u iznosu od 26,06 eura) i za prijevremene izbore za članove Općinskog vijeća Općine Otok u iznosu od 3.011,50 eura (od čega u okviru materijalnih rashoda u iznosu od 3.000,00 eura te financijskih rashoda u iznosu od 11,50 eura), Gradskog vijeća Grada Raba u iznosu od 317,38 eura (od čega za materijalne rashode u iznosu od 300,54 eura te financijske rashode u iznosu od 16,84 eura) i gradonačelnika Grada Otoka u iznosu od 5.958,75 eura (od čega u okviru materijalnih rashoda u iznosu od 5.957,50 eura te financijskih rashoda u iznosu od 1,25 eura).

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 249.098,39 eura, što je 15,6 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 219.587,41 euro, doprinose na plaće u iznosu od 18.120,98 eura i druge rashode za zaposlene u iznosu od 11.390,00 eura. Koncem 2024. Stranka je imala deset zaposlenika, od čega sedam u središnjici Stranke (Zagreb) i tri u organizacijskim jedinicama (u podružnicama Osijek, Vukovar i Split). U skladu s odredbama Zakona o doprinosima (Narodne novine 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16, 106/18, 33/23, 114/23 i 152/24), Stranka je koristila pravo na oslobođenje od plaćanja doprinosa na osnovicu (za zdravstveno osiguranje u visini od 16,5 %) za zaposlene osobe mlađe od 30 godina. Prosječna mjesečna brutoplaća po zaposleniku iznosila je 1.695,46 eura, a netoplaća 1.152,27 eura. Plaće su obračunane i isplaćene u skladu s ugovorima o radu.

U okviru plaća za redovan rad evidentirana je i naknada za neiskorišteni godišnji odmor (zaposlenicima kojima je prestao radni odnos tijekom 2024.) u netoiznosu od 3.742,18 eura.

Drugi rashodi za zaposlene u iznosu od 11.390,00 eura odnose se na nagrade za radne rezultate (za pet zaposlenika na temelju odluka iz svibnja 2024. i za jednog zaposlenika na temelju odluke iz prosinca 2024.) u iznosu od 6.000,00 eura, uskrsnice u iznosu od 3.150,00 eura, božićnice u iznosu od 2.100,00 eura te dara za dijete u iznosu od 140,00 eura. Drugi rashodi za zaposlene ostvareni su na temelju odluka Predsjednika Stranke, u skladu s odredbama Pravilnika o radu Stranke.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu od 799.404,76 eura, što je 50,1 % ukupnih rashoda. Odnose se na rashode za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 543.918,30 eura, za redovno poslovanje Stranke (između ostalog, oglašavanje putem elektroničkih medija, društvenih mreža) u iznosu od 156.718,22 eura, za izbor članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske u iznosu od 89.510,20 eura, za prijevremene lokalne izbore za članove Gradskog vijeća Grada Raba i Općinskog vijeća Općine Otok u iznosu od 3.300,54 eura te za prijevremene izbore za gradonačelnika Grada Otoka u iznosu od 5.957,50 eura (s obzirom na to da je sudionik izborne promidžbe za izbor gradonačelnika kandidat, a ne Stranka, u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke nije trebalo evidentirati i iskazati poslovne događaje u vezi s posebnim računom kandidata za gradonačelnika Grada Otoka, nego samo iznos prenesenih sredstava na poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe tog kandidata).

Rashodi za izbornu promidžbu za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 543.918,30 eura odnose se na usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 364.519,01 euro (od čega se na oglašavanje putem radija, televizije i elektroničkih portala odnosi 224.257,97 eura, *billboarda* i *city lighta* 83.631,83 eura, oglašavanje putem Facebooka i Google Adsa 49.754,04 eura te druge usluge promidžbe i informiranja 6.875,17 eura), ostale usluge (između ostalog, grafičke usluge i tiskarske usluge, film i izrada fotografija, najam opreme) u iznosu od 95.545,22 eura, usluge agencija u iznosu od 38.875,00 eura, zakupnine i najamnine (zakup poslovnih prostora te najam vozila) u iznosu od 26.915,16 eura, reprezentaciju u iznosu od 7.295,53 eura, naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 6.094,34 eura, usluge pošte i prijevoza u iznosu od 4.371,88 eura te druge rashode u iznosu od 302,16 eura.

Stranka je na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor, koji su održani u travnju 2024., u deset (I. – X.) izbornih jedinica sudjelovala u koaliciji sa šest političkih stranaka (Blok za Hrvatsku, Pravo i pravda, Nezavisni, Demokratski HSS, Zelena lista i Agrameri – nezavisna lista). Prethodno je, u ožujku 2024. s političkim strankama – koalicijskim partnerima zaključila pojedinačne koalicijske sporazume o zajedničkom nastupu na izborima za Hrvatski sabor, u kojima su se političke stranke potpisnice usuglasile da će se za potrebe financiranja izborne promidžbe koristiti poseban račun Stranke (kao nositelja koalicijske liste) te imaju pravo na potpunu obaviještenost o načinu trošenja sredstava koje Stranka prikupi za zajedničke izborne svrhe. Koalicijskim sporazumima nije utvrđen način financiranja troškova izborne promidžbe, odnosno iznos rashoda koji treba sufinancirati svaki koalicijski partner, obveza uplate i iznos predujma; obračun troškova izborne promidžbe te način evidentiranja rashoda u poslovnim knjigama pojedine političke stranke (na temelju obračuna ili na temelju preslika knjigovodstvenih isprava o poslovnim događajima), kao ni način podjele ostvarene naknade troškova izborne promidžbe iz državnog proračuna (ako ostvare to pravo), kako bi podaci o financiranju izborne promidžbe u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke bili evidentirani, odnosno iskazani u skladu s propisima koji uređuju financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija.

U skladu s navedenim sporazumima Stranka je, kao nositelj koalicijske liste, otvorila poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe na koji su političke stranke – koalicijski partneri uplatili 57.817,09 eura. Po okončanju izbora, Stranka je sastavila Financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe (FIN-IZVJ-IP) za razdoblje od 19. ožujka do 17. svibnja 2024. sa sastavnim dijelovima te ga u propisanom roku unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja dostavila Državnom izbornom povjerenstvu. Prema podacima iz navedenog Financijskog izvještaja, iskazani su primici u iznosu od 533.569,46 eura, troškovi u iznosu od 553.396,30 eura te manjak primitaka u iznosu od 19.826,84 eura. Navedeni financijski izvještaj nije cjelovit. Naime, Državno izbornom povjerenstvo je nadzorom, između ostalog, utvrdilo da izborni sudionik nije prikazao troškove oglašavanja u ukupnom iznosu od 2.145,00 eura, kao ni donacije u obliku usluga od fizičke osobe koja je naručila uslugu oglašavanja u ukupnom iznosu od 471,56 eura te za navedene donacije fizička osoba nije izbornom sudioniku izdala potvrde u skladu s člankom 25., stavkom 3. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima. Zbog navedenog, Državno izbornom povjerenstvo je 27. lipnja 2024. donijelo Odluku o izricanju administrativne sankcije obustave isplate naknade troškova izborne promidžbe, do urednog ispunjenja obveze, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja svih podataka o prihodima i troškovima izborne promidžbe. Stranka je u informacijski sustav za nadzor financiranja 28. lipnja 2024. unijela ispravljeni Financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe za razdoblje od 22. ožujka do 28. lipnja 2024. u kojem su iskazani primici u iznosu od 533.569,46 eura (vlastita sredstva 515.174,46 eura, donacije 18.395,00 eura), troškovi u iznosu od 555.541,30 eura te manjak primitaka u iznosu od 21.971,84 eura. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke ukupni rashodi za financiranje izborne promidžbe za sve koalicijske partnere evidentirani su i iskazani u iznosu od 557.075,68 eura, što je 1.534,38 eura više jer je u ispravljenom financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe usluga rezervacije po primljenom računu više iskazana za 700,00 eura (umjesto 1.100,00 eura, iskazana je 1.800,00 eura), a nisu iskazane usluge promidžbe po primljenim računima u ukupnom iznosu od 2.234,38 eura koji su podmireni s redovnog računa). Nakon ispunjenja obveza, Državno izbornom povjerenstvo je 2. srpnja 2024. donijelo Odluku o obustavi izvršenja Odluke o izricanju administrativne sankcije obustave isplate naknade troškova izborne promidžbe (u obrazloženju je, između ostalog, navedeno da je Stranka / izborni sudionik 28. lipnja 2024. unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, unijela cjeloviti Financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe u kojem su prikazani svi podaci o primicima i troškovima izborne promidžbe). Po održanim izborima, Stranka je s političkim strankama – koalicijskim partnerima (u deset izbornih jedinica) osvojila ukupno 14 zastupničkih mjesta u Hrvatskom saboru za koje je uz osvojenih 5,06 % važećih glasova birača III. izborne jedinice ostvarila prihode u iznosu od 253.839,00 eura (u cijelosti su evidentirani i iskazani u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke) te je Stranka nakon zatvaranja posebnog računa, prenijela dio naknade troškova izborne promidžbe s redovnog računa u prosincu 2024. političkim strankama – koalicijskim partnerima, i to: Nezavisnima 17.918,00 eura te Pravu i pravdi 13.500,00 eura. U kolovozu 2024. Stranka je zatvorila poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe te preostala neutrošena sredstva nakon podmirenja svih obveza i naknade poslovnoj banci (3.405,77 eura) uplatila na račun za redovno poslovanje.

Rashodi za izbornu promidžbu za izbor članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske u iznosu od 89.510,20 eura odnose se na usluge promidžbe i informiranja (između ostalog, oglašavanje putem elektroničkih portala, *billboarda* i Facebooka) u iznosu od 65.330,92 eura, ostale usluge (između ostalog, grafičke i tiskarske usluge) u iznosu od 11.248,04 eura, zakupnine i najamnine u iznosu od 11.535,13 eura te druge rashode (reprezentacija, naknade osobama izvan radnog odnosa) u iznosu od 1.396,11 eura.

Na izborima za članove u Europski parlament iz Republike Hrvatske, koji su održani u lipnju 2024., Stranka je sudjelovala samostalno te je otvorila poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe. Nadalje, sastavila je Financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe (FIN-IZVJ-IP) za razdoblje od 19. travnja do 8. srpnja 2024. sa sastavnim dijelovima te ga u propisanom roku dostavila Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja. Prema podacima iz navedenog Financijskog izvještaja, iskazani su primici u iznosu od 89.616,15 eura (u cijelosti vlastita sredstva), troškovi u iznosu od 89.536,26 eura (u jednakom iznosu su evidentirani i iskazani rashodi izborne promidžbe u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke), a višak primitaka iskazan je u iznosu od 79,89 eura. Stranka je osvojila jedan mandat u Europskom parlamentu te je ostvarila pravo na naknadu troškova izborne promidžbe u iznosu od 11.415,00 eura. U kolovozu 2024. zatvorila je poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe.

Rashodi za izbornu promidžbu za prijevremene lokalne izbore za članove Gradskog vijeća Grada Raba i Općinskog vijeća Općine Otok (lipanj i prosinac 2024.) u iznosu od 3.300,54 eura odnose se na reprezentaciju u iznosu od 3.000,00 eura, usluge oglašavanja putem elektroničkih medija i društvenih mreža u iznosu od 240,54 eura te grafičke usluge u iznosu od 60,00 eura.

Stranka je samostalno sudjelovala na izborima za članove Općinskog vijeća Općine Otok te za članove Gradskog vijeća Grada Raba. U propisanom roku Stranka je otvorila posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe, sastavila financijske izvještaje o financiranju izborne promidžbe (obrasci FIN-IZVJ-IP) sa sastavnim dijelovima te ih dostavila Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja (nije prekoračen ukupno dopušteni iznos troškova izborne promidžbe). U navedenim financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe, primici su iskazani u iznosu od 4.364,04 eura (vlastita sredstva), a troškovi u iznosu od 3.328,88 eura (materijalni troškovi 3.300,54 eura i financijski troškovi 28,34 eura) te višak u iznosu od 1.035,16 eura. Navedeni iskazani troškovi su u jednakom iznosu evidentirani i iskazani u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke. Posebni računi za financiranje troškova izborne promidžbe zatvoreni su u propisanom roku.

Prema izvješćima Državnog izbornog povjerenstva o provedenom nadzoru financiranja izborne promidžbe na izborima članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske te na prijevremenim izborima za članove Gradskog vijeća Grada Raba i Općinskog vijeća Općine Otok, Stranka je poštovala odredbe Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima te nisu utvrđene nepravilnosti.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 500.280,93 eura, što je 31,3 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na reprezentaciju (između ostalog, ugošćivanja povodom organizacije i održavanja Klauzure Stranke u Šibeniku, božićnog domjenka, osnivačkih skupština ogranaka, radnih sastanaka, sjednica Predsjedništva) u iznosu od 114.024,04 eura; zakupnine i najamnine (između ostalog, zakup 19 poslovnih prostora, zakup dvorane za održavanje skupa „Ustani i ostani“, najam opreme, javnih površina, domene, licence) u iznosu od 86.786,88 eura; naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 54.700,71 euro; intelektualne usluge (između ostalog, usluge savjetovanja, odvjetničke usluge, usluge agencije za tehničku realizaciju Izbornog Sabora Stranke, usluge studentskog servisa, knjigovodstvene usluge) u iznosu od 50.622,56 eura; grafičke i tiskarske usluge u iznosu od 41.613,19 eura, usluge telefona, pošte i prijevoza (između ostalog, usluga prijevoza na skup „Ustani i ostani“) u iznosu od 40.712,58 eura; naknade troškova službenih putovanja članovima predstavničkih tijela u iznosu od 28.435,67 eura; rashode za materijal i energiju (između ostalog, materijal i sredstva za čišćenje, uredski materijal, nabava vijenaca i lampiona, električna energija, plin, gorivo za vozila koja su bila u najmu, sitni inventar) u iznosu od 23.276,65 eura; naknade troškova službenih putovanja zaposlenima u iznosu od 19.631,77 eura; komunalne usluge (vodne usluge, odvoz komunalnog otpada, komunalna naknada i pričuva za poslovne prostore u zakupu) u iznosu od 7.526,41 euro; usluge tekućeg održavanja u iznosu od 649,30 eura te druge rashode (između ostalog, kratkotrajna uporaba prava, usluge čuvanja imovine i osoba, usluge izrade fotografija) u iznosu od 32.301,17 eura.

Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa ostvarene su u iznosu od 54.700,71 euro, od čega se vrijednosno značajnije odnose na naknade troškova službenih putovanja članova Predsjedništva i članova Stranke (za smještaj i prijevoz) u iznosu od 32.143,98 eura, naknade po četiri ugovora o djelu zaključenih s četiri fizičke osobe (od čega s dvije fizičke osobe u studenome 2023.), i to organizaciju rada s medijima, predavanja članstvu, snimanje audio tona za skup „Ustani i ostani“ te izvedbu himne u iznosu od 12.285,89 eura i na plaćanje školarine u iznosu od 2.340,00 eura. Stranka od 2021., na temelju ugovora i dodataka ugovoru zaključenih između međunarodnog sveučilišta iz Zagreba, polaznika (koji je do rujna 2024. bio član Predsjedništva Stranke, ali ne i zaposlenik Stranke, a u rujnu 2024. je iz Stranke istupio, odnosno više nije njezin član) i Stranke, plaća polazniku troškove školarine izvanrednog studija. Predsjedništvo Stranke je u prosincu 2023. donijelo Pravilnik o stručnom obrazovanju i usavršavanju, kojim su utvrđeni kriteriji i uvjeti za dodjelu te prava i obveze korisnika potpora za stručno obrazovanje ili usavršavanje. Pravilnikom je, između ostalog, utvrđeno da Stranka i osoba koja se upućuje na školovanje ili stručno usavršavanje zaključuju poseban ugovor kojim uređuju međusobna prava i obveze, a posebno iznos potpore i način financiranja, rok završetka školovanja / stručnog usavršavanja, oblik i način izvršavanja obveza prema Stranci nakon završetka školovanja te obveze nadoknade troškova školovanja / stručnog usavršavanja (zbog završetka nakon propisanog roka, odustajanje od školovanja, svojevoljni raskid radnog odnosa, otkaz uslijed skrivljenog ponašanja, prestanak obnašanja funkcije u zakonodavnom tijelu). Poseban ugovor između Stranke i polaznika za kojeg je Stranka plaćala troškove školarine do lipnja 2024. nije zaključen. Polaznik je bio član Predsjedništva Stranke kojemu je Stranka tri godine plaćala školarinu za studij na međunarodnom sveučilištu, a s obzirom na to da je istupio / ispisao se iz članstva Stranke u rujnu 2024., Stranka je putem odvjetničkog ureda pokrenula postupak kako bi se utvrdile pravne mogućnosti povrata plaćene školarine. Do vremena obavljanja revizije (listopad 2025.) Državnom uredu za reviziju nije dostavljen podatak u kojoj je fazi navedeni postupak.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 8.178,48 eura, što je 0,5 % ukupno ostvarenih rashoda, a odnose se na trošak nabave dugotrajne imovine. Godišnja amortizacija obračunana je u skladu s odredbama članka 41. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22).

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 22.904,63 eura, što je 1,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na kamate za primljene kredite i zajmove u iznosu od 6.210,79 eura (od čega se na kamate za primljeni kredit od poslovne banke odnosi 3.354,16 eura te pozajmica 2.856,63 eura), bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 3.515,72 eura, zatezne kamate u iznosu od 71,55 eura, negativne tečajne razlike u iznosu od 18,23 eura te druge nespomenute financijske rashode u iznosu od 13.088,34 eura.

Bankarske usluge u iznosu od 3.515,72 eura odnose se na redovno poslovanje u iznosu od 3.390,44 eura, usluge u vezi s izborima za zastupnike u Hrvatski sabor u iznosu od 82,38 eura i članove u Europski parlament iz Republike Hrvatske u iznosu od 26,06 eura te prijevremene izbore za članove Gradskog vijeća Grada Raba u iznosu od 16,84 eura.

Drugi nespomenuti financijski rashodi u iznosu od 13.088,34 eura odnose se na tržišnu vrijednost usluga najma u iznosu od 13.075,00 eura za izbornu promidžbu za izbor zastupnika u Hrvatski sabor te bankarske usluge za prijevremene izbore gradonačelnika Grada Otoka u iznosu od 1,25 eura (što je pogrešno u poslovnim knjigama evidentirano i u financijskim izvještajima iskazano u okviru ovih rashoda), bankarske usluge za prijevremene izbore za članove Općinskog vijeća Općine Otok u iznosu od 11,50 eura te druge financijske rashode u iznosu od 0,59 eura.

– Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 9.081,71 euro, što je 0,6 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na tekuće donacije Stranci europskih konzervativaca i reformista – European Conservatives and Reformists (ECR) Party (na temelju Odluke Predsjednika iz listopada 2024.) u iznosu od 5.000,00 eura, dvjema udrugama (u svrhu obilježavanja svečanog domjenka te donatorske večeri) u ukupnom iznosu od 3.300,00 eura te fizičkoj osobi u svrhu pomoći nakon smrtnog slučaja u iznosu od 781,71 euro. Donacije udrugama i fizičkoj osobi dane su na temelju odluka Predsjednika i glavnog tajnika Stranke o dodjeli donacija i pomoći te zahtjeva.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu od 7.786,29 eura, što je 0,5 % ukupno ostvarenih rashoda. Vrijednosno značajniji u iznosu od 7.776,35 eura odnose se na novčane kazne ostvarene po pravomoćnim presudama općinskih sudova (između ostalog, Stranka na izborima za članove Županijske skupštine Brodsko-posavske županije održanim u svibnju 2021. nije postupila u skladu s odredbom članka 58., stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu).

– Manjak/višak prihoda

Manjak prihoda za 2024. iznosi 216.612,24 eura. U Izvještaju o prihodima i rashodima za 2024. pogrešno je iskazan preneseni višak prihoda u iznosu od 57.135,98 eura te je zbog navedenog iskazan manjak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu od 159.476,26 eura. Stranka je u 2024. provela korekciju (umanjenje) rezultata poslovanja te preneseni višak prihoda iz prethodnih razdoblja iznosi 273.748,22 eura, što s manjkom prihoda tekuće godine čini višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu od 57.135,98 eura.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2024., ukupna vrijednost imovine iskazana je u iznosu od 206.653,46 eura te obveza i vlastitih izvora u iznosu od 206.653,03 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2024.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja 2024.	31. prosinca 2024.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	14.824,69	14.564,56	98,2
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	296,76	42,37	14,3
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	14.527,93	14.522,19	100,0
2.	Financijska imovina	302.142,05	192.088,90	63,6
2.1.	Novac u banci i blagajni	296.047,44	160.204,13	54,1
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	3.754,61	31.884,77	849,2
2.3.	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	2.340,00	0,00	-
	Ukupno imovina	316.966,74	206.653,46	65,2
3.	Obveze	39.894,61	149.517,05	374,8
3.1.	Obveze za rashode	39.894,61	37.017,05	92,8
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	0,00	112.500,00	-
4.	Vlastiti izvori	277.072,13	57.135,98	20,6
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	316.966,74	206.653,03	65,2

Ukupna vrijednost imovine koncem 2024. manja je u odnosu na stanje iskazano početkom 2024. za 110.313,28 eura, a obveza i vlastitih izvora za 110.313,71 euro odnosno za 34,8 %. U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno najznačajnije smanjenje odnosi se na novac u poslovnoj banci za 135.843,31 euro ili 45,9 % te vlastite izvore za 219.936,15 eura ili 79,4 % (između ostalog, zbog ostvarenog manjka prihoda u izvještajnom razdoblju). Vrijednosno značajnije povećanje odnosi se na obveze za kredite i zajmove (112.500,00 eura) jer se Stranka tijekom 2024. zadužila kod poslovne banke zbog financiranja obrtnih sredstava i izbornih aktivnosti.

Nefinancijska imovina u iznosu od 14.564,56 eura odnosi se na uredsku opremu i namještaj, strojeve i opremu za ostale namjene u iznosu od 14.522,19 eura te licence u iznosu od 42,37 eura. U 2024. nabavljena je uredska oprema i namještaj (između ostalog, dva mobilna uređaja, iPad, printer te dva radna stola) u iznosu od 6.809,45 eura te uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene (kamera i prijenosno računalo) u iznosu od 1.108,90 eura.

Financijska imovina u iznosu od 192.088,90 eura odnosi se na novac u poslovnoj banci u iznosu od 160.204,13 eura i na depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 31.884,77 eura. Tijekom 2024. Stranka je poslovala putem multivalutnog računa za redovno poslovanje i dva podračuna (za uplatu članarina i internetsko poslovanje).

Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo iznose 31.884,77 eura, a odnose se na prijenos sredstava Stranke na poseban račun za prijevremene izbore gradonačelnika Grada Otoka (pogrešno u poslovnim knjigama evidentirano i u financijskim izvještajima iskazano s obzirom na to da je sudionik izborne promidžbe kandidat za gradonačelnika, a ne Stranka) u iznosu od 15.190,75 eura, potraživanja od zaposlenika za službena putovanja u iznosu od 3.755,70 eura, jamčevne pologe (za poslovne prostore u zakupu) u iznosu od 2.555,57 eura, depozit za najam stana u iznosu od 696,79 eura, potraživanja za naknade koje se refundiraju u iznosu od 613,01 euro, potraživanja za predujmove u iznosu od 451,65 eura te ostala nespomenuta potraživanja u iznosu od 8.621,30 eura. Od ukupno iskazanih potraživanja (depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo) u iznosu od 31.884,77 eura, na 31. prosinca 2024. dospjela potraživanja iznose 31.187,98 eura ili 97,8 %. Do konca rujna 2025. potraživanja su naplaćena u iznosu od 4.368,71 euro ili 13,7 % ukupno iskazanih potraživanja.

Koncem 2024. obveze su iskazane u iznosu od 149.517,05 eura. Odnose se na obveze za kredite i zajmove u iznosu od 112.500,00 eura; obveze za rashode, i to na obveze za zaposlene (plaća za prosinac 2024., podmirena u siječnju 2025.) u iznosu od 20.986,71 euro, obveze za materijalne rashode (prema dobavljačima te naknada članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično) u iznosu od 13.155,11 eura, obveze za financijske rashode u iznosu od 537,23 eura i druge obveze (između ostalog, obveze za porez na dodanu vrijednost za primljene usluge iz Europske unije, za primljene predujmove za izbornu promidžbu za izbor zastupnika u Hrvatski sabor) u iznosu od 2.338,00 eura. Od ukupno iskazanih obveza za rashode u iznosu od 37.017,05 eura, na 31. prosinca 2024. dospjele obveze iznose 2.317,64 eura ili 6,3 %. Do konca rujna 2025. podmirene su obveze u iznosu od 27.218,78 eura ili 73,5 % ukupno iskazanih obveza.

Stranka se tijekom 2024. zadužila u ukupnom iznosu od 530.000,00 eura i otplatila 417.500,00 eura te obveze za kredite i zajmove koncem 2024. iznose 112.500,00 eura. Za financiranje obrtnih sredstava i izbornih aktivnosti, Stranka je u ožujku 2024. na temelju Odluke Predsjedništva Stranke, s poslovnom bankom zaključila Ugovor o kreditu u iznosu od 150.000,00 eura uz fiksnu godišnju kamatnu stopu od 4,60 % te rokom vraćanja kredita do 30. lipnja 2026. U prosincu 2024. zaključen je Aneks Ugovora o kreditu u kojem je dodana nova točka ugovoru u vezi instrumenata osiguranja i prethodnih uvjeta odnosno Stranka se obvezala poslovnoj banci dostaviti Ugovor o cesiji zaključen između poslovne banke i Stranke (16. prosinca 2024.) za potraživanje prema Državnom proračunu Republike Hrvatske, Ministarstvo financija (Cesus). Ostale odredbe Ugovora o kreditu ostale su nepromijenjene. Do konca rujna 2025. otplaćeno je pet rata kredita u ukupnom iznosu od 93.750,00 eura s pripadajućim kamatama u iznosu od 8.162,60 eura te je preostalo za otplatiti 56.250,00 eura.

Nadalje je Stranka tijekom 2024. zaključila i tri ugovora o pozajmici te jedan aneks ugovora o pozajmici s jednom pravnom osobom na ukupan iznos od 380.000,00 eura uz godišnju kamatnu stopu od 3,25 %. Stranka je pozajmice u cijelosti vratila do konca 2024. Obračunane su kamate u ukupnom iznosu od 2.856,63 eura.

Vlastiti izvori u iznosu od 57.135,98 eura odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju.

III. REVIZIJA ZA 2024.

Postupci revizije provedeni su od 17. srpnja do 26. studenoga 2025.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
4. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21, 102/22, 112/22, 156/22, 1/23, 56/23 i 143/23)
5. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
6. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
7. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja
8. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15 i 134/22)

9. Statut te izmjene i dopune Statuta
10. Godišnji program rada i Financijski plan Stranke za 2024. (prosinac 2023.) te Izmjene i dopune Financijskog plana (prosinac 2024.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama Stranke. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na računima prihoda, rashoda te imovine, obveza i vlastitih izvora. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori. Obavljeni su razgovori s tajnicom i zaposlenicom koja obavlja poslove vođenja poslovnih knjiga od rujna 2024. te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s poslovnim događajima. Provjerena je provedba naloga i preporuka iz prošle revizije koja je obavljena za 2023.

Nalaz za 2024.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2024. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijske izvještaje i prihode (od članarina i dobrovoljnih priloga / donacija).

1. Sustav unutarnjih kontrola

- 1.1. Prema odredbi članka 3., stavka 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Stranka u poslovanju primjenjuje Statut, unutarnje akte i provedbene propise za neprofitne organizacije te vodi poslovne knjige kojima su osigurani podaci za Stranku u cjelini. Vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvještaja do srpnja 2024. bilo je povjereno računovodstvenom servisu (kada mu je Stranka poslala obavijest o prekidu Ugovora o obavljanju knjigovodstvenih usluga, zbog kako je navedeno, poslovno uzrokovanih razloga te s otkaznim rokom od 30 dana od dana primitka obavijesti, uz obvezu dostavljanja Stranci svih podataka po isteku otkaznog roka). Od rujna 2024. do vremena obavljanja revizije (listopad 2025.) računovodstvene poslove obavlja zaposlenica Stranke na nepuno radno vrijeme (osam sati tjedno) u poslovnom sustavu „Korwin“, za koji je Stranka s izvršiteljem usluge koncem kolovoza 2024. zaključila Ugovor o najmu i održavanju.

Prema Statutu, Nadzorna tijela Stranke su Sud časti i Nadzorni odbor. Sud časti odlučuje o pojedinačnim povredama prava i obveza članova na način i u rokovima utvrđenim Pravilnikom o članstvu, a u nadležnosti Nadzornog odbora je nadzor zakonitosti materijalnog i financijskog poslovanja Stranke, uključujući tijela i ustrojstvenih oblika Stranke.

U prosincu 2024. održana je jedna sjednica Nadzornog odbora na kojoj se, između ostalog, raspravljalo o poduzimanju i nastavku pravne radnje prema računovodstvenom servisu zbog nedostavljanja dokumentacije koja predstavlja problem za godišnje izvješće; o Izvješću Državnog ureda za reviziju o obavljenoj reviziji poslovanja Stranke za 2023.; izmjenama i dopunama Financijskog plana za 2024.; donošenju godišnjeg programa rada i financijskog plana za 2025.; drugim aktivnostima i okolnostima Stranke (posvećivanju posebne pažnje kod zaključivanja ugovora o djelu sukladno propisima, za konkretno obavljanje poslova uvjetovati podnošenje izvješća od izvršitelja ugovora, suglasnosti s najmom garaže u svrhu skladišnog prostora te da u vrijeme održavanja navedene sjednice Stranka nema stanove u najmu). Do vremena obavljanja revizije (rujan 2025.) Nadzorni odbor Stranke nije obavio nadzor zakonitosti materijalnog i financijskog poslovanja Stranke za 2024.

Prema odredbama članka 37. Statuta, Nadzorni odbor, između ostalog, ima pravo i dužnost nadzirati zakonitost materijalnog i financijskog poslovanja Stranke, uključujući sva tijela i ustrojstvene oblike Stranke u cilju pravilnog planiranja i ostvarivanja prihoda te racionalnog upravljanja rashodima radi ostvarivanja političkih ciljeva Stranke te o provedenom nadzoru jednom godišnje izvješćuje Domovinski odbor, a Sabor za mandatno razdoblje.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti nadzor materijalno-financijskog poslovanja Stranke i podnositi izvješće Domovinskom odboru u skladu s odredbama Statuta.

2. Planiranje

- 2.1. Godišnji program rada i Financijski plan za 2023. doneseni su i usvojeni na sjednici Predsjedništva Stranke u prosincu 2023., a Izmjene i dopune Financijskog plana u prosincu 2024.

Uz Izmjene i dopune Financijskog plana za 2024. nisu donesene izmjene i dopune Godišnjeg programa rada Stranke za 2024. Tako su za provedbu aktivnosti Stranke tijekom 2024., Godišnjim programom rada za 2024. planirana financijska sredstva u ukupnom iznosu od 2.815.234,67 eura (planirani iznosi rashoda po aktivnostima iz Godišnjeg programa rada nisu usklađeni s podacima iz Financijskog plana), a Izmjenama i dopunama Financijskog plana u iznosu od 1.596.735,19 eura, odnosno 99.121,81 euro ili 5,8 % manje.

Prema Godišnjem programu rada za 2024. Stranka je planirala za organizacijske troškove (najznačajniji za rashode za zaposlene i usluge) u iznosu od 1.640.779,47 eura, parlamentarne izbore u iznosu od 735.000,00 eura, europarlamentarne izbore u iznosu od 210.000,00 eura, predsjedničke izbore u iznosu od 105.000,00 eura, izvještajni Sabor Stranke u iznosu od 85.500,00 eura, unutarstranačke izbore (ogranci i podružnice) u iznosu od 17.100,00 eura, obilježavanje obljetnica u iznosu od 9.500,00 eura, provođenje aktivnosti povodom Uskrsa i Božića u iznosu od 7.855,20 eura te organizaciju i održavanje okruglih stolova u iznosu od 4.500,00 eura.

Prema odredbi članka 4., stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, politička stranka može ostvarena financijska sredstva koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

Državni ured za reviziju preporučuje uskladiti planirana sredstva po aktivnostima u godišnjem programu rada s financijskim planom, a kod donošenja izmjena i dopuna financijskog plana donijeti i izmjene i dopune godišnjeg programa rada u cilju boljeg upravljanja.

3. Računovodstveno poslovanje

- 3.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije. Nepravilnosti i propusti utvrđeni su u dijelu koji se odnosi na poslovne knjige, evidentiranje/iskazivanje poslovnih događaja, popis imovine i obveza te izbornu promidžbu.

– Poslovne knjige

Vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvještaja do srpnja 2024. bilo je povjereno računovodstvenom servisu (do raskida ugovora o poslovnoj suradnji), a od rujna 2024. računovodstvene poslove obavlja zaposlenica Stranke u poslovnom sustavu „Korwin“. Prema usmenom obrazloženju odgovorne osobe računovodstvenog servisa s kojim je ugovor o poslovnoj suradnji raskinut u srpnju 2024., Stranci je dostavljena glavna knjiga i brutobilanca za razdoblje od 1. siječnja do 26. kolovoza 2024. (potvrda s popisom o preuzetoj dokumentaciji navedenog računovodstvenog servisa dostavljena je Državnom uredu za reviziju u studenome 2025.). Nadalje je Stranka nastavila voditi poslovne knjige s danom 27. kolovoza 2024. (datum početnog stanja u poslovnom sustavu „Korwin“).

Ustrojena je glavna knjiga i pomoćne knjige (knjiga ulaznih računa od 27. kolovoza do 31. prosinca 2024., knjiga ulaznih računa za primljene usluge iz Europske unije od 1. rujna do 31. prosinca 2024., analitika dugotrajne imovine, analitika sitnog inventara te evidencija službenih putovanja).

Dnevnik, odnosno obvezna poslovna knjiga u koju se unose knjigovodstvene promjene slijedom vremenskog nastanka, do vremena obavljanja revizije (listopad 2025.) Državnom uredu za reviziju nije dostavljena te se ne može potvrditi je li navedena poslovna knjiga ustrojena. S obzirom na navedeno, pojedine poslovne događaje unutar pojedinih skupina računa (analitičkih kartica glavne knjige) nije moguće u cijelosti potvrditi iako su na uvid dani svi ulazni računi od siječnja do prosinca 2024., kao i putni nalozi.

Knjiga financijske imovine (potraživanja po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i drugim podacima) nije ustrojena, a izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige nisu osigurani potrebni podaci u vezi s financijskom imovinom. Tijekom obavljanja revizije (rujan 2025.) Državnom uredu za reviziju dostavljena je rekapitulacija stanja obveza prema dobavljačima koja sadrži pregled završnih stanja po subjektima te analitičke kartice dobavljača (pregled prometa od 27. kolovoza 2024.). Međutim, nisu dostavljeni izvodi otvorenih stavaka prema dobavljačima te nije moguće potvrditi završno stanje obveza prema dobavljačima evidentirano u poslovnim knjigama i iskazano u financijskim izvještajima u iznosu od 12.824,71 euro, dok u navedenoj rekapitulaciji stanja obveza prema dobavljačima iznosi 12.520,58 eura. Nadalje, Stranka nije dostavila potvrde salda kupaca te također nije moguće potvrditi ni završno stanje potraživanja evidentirano u poslovnim knjigama i iskazano u financijskim izvještajima u iznosu od 9.685,96 eura.

Prema odredbama članaka 12. i 14. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, poslovne knjige dvojnog knjigovodstva koje vodi neprofitna organizacija jesu: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige; dnevnik je poslovna knjiga u koju se unose knjigovodstvene promjene slijedom vremenskog nastanka; pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije poslovnih događaja koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički i druge pomoćne evidencije o stanju i promjenama imovine i obveza za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva obvezno vodi sljedeće pomoćne knjige: knjigu dugotrajne nefinancijske imovine po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana), knjigu kratkotrajne nefinancijske imovine (zaliha materijala, proizvoda i robe) po vrsti, količini i vrijednosti, knjigu financijske imovine i obveza, i to: potraživanja i obveza (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i drugo), primljenih i izdanih vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, stanjima), potraživanja i obveza po osnovi primljenih zajmova i kredita te danih zajmova (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, stanjima i obračunatim kamatama), knjigu (dnevnik) blagajni (kunska, devizna, porto i druge) te evidenciju službenih putovanja i korištenja službenih vozila. Također, vodi i posebne pomoćne evidencije: evidenciju danih i primljenih jamstava i garancija, knjigu ulaznih računa, knjigu izlaznih računa te ostale pomoćne evidencije prema posebnim propisima i svojim potrebama. Pomoćne knjige i posebne pomoćne evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci.

Državni ured za reviziju nalaže voditi dnevnik te obvezne pomoćne knjige na način da osiguraju sve podatke propisane Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

– Evidentiranje i iskazivanje poslovnih događaja

Pojedini rashodi nisu u poslovnim knjigama evidentirani ni u financijskim izvještajima iskazani na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije. Tako su naknada za ugovor o djelu te dio propisanih poreza i doprinosa u iznosu od 5.485,23 eura evidentirani i iskazani u okviru rashoda za zaposlene, a doprinos za zdravstveno osiguranje po navedenom ugovoru o djelu u iznosu od 411,39 eura evidentiran je i iskazan u okviru intelektualnih usluga, umjesto u okviru naknade osobama izvan radnog odnosa; trošak novčane kazne u iznosu od 132,72 eura evidentiran je i iskazan u okviru naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično, umjesto u okviru kazne, penali i naknade šteta; zakup domene u iznosu od 877,95 eura evidentiran je i iskazan u okviru zakupnina i najamnina, umjesto u okviru računalnih usluga; usluga čišćenja poslovnih prostora u iznosu od 1.083,85 eura evidentirana je i iskazana u okviru komunalnih usluga, umjesto u okviru ostalih usluga (usluge čišćenja, pranja i slično), a nabave prigodnih paketa u iznosu od 2.252,80 eura evidentirane su i iskazane u okviru uredskog materijala i ostalih materijalnih rashoda, umjesto u okviru reprezentacije. Također, Stranka je u poslovnim knjigama evidentirala i u financijskim izvještajima iskazala u okviru ostalih nespomenutih financijskih rashoda ostvarenu tržišnu vrijednost usluge najma vozila u ukupnom iznosu od 13.075,00 eura, umjesto u okviru zakupnina i najamnina.

Nadalje, Stranka je u prosincu 2024. s redovnog računa doznačila koalicijskim partnerima dio naknade troškova izborne promidžbe u iznosu od 31.418,00 eura koji je u jednakom iznosu u poslovnim knjigama i u financijskim izvještajima evidentiran i iskazan u okviru prihoda po posebnim propisima i rashoda za promidžbu i informiranje.

Kada je Stranka nositelj koalicijske liste, za isplaćena sredstva koalicijskim partnerima trebala je umanjiti prihode od naknade troškova izborne promidžbe, primljene predujmove od koalicijskih partnera evidentirati u okviru obveza za predujmove od koalicijskih partnera za financiranje izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, a ukupne rashode izborne promidžbe po okončanju izbora i obračunu troškova umanjiti za dio rashoda koji se odnosi na koalicijske partnere te u skladu s obračunom u poslovnim knjigama iskazati potraživanja od koalicijskih partnera u iznosu pripadajućeg dijela njihovih rashoda izborne promidžbe ili umanjiti obveze za primljene predujmove.

Dio materijalnih rashoda (zakup poslovnih prostora, odvjetničke usluge, tisak letaka, knjigovodstvene usluge) u iznosu od 3.325,41 euro, koji se prema ispostavljenim računima odnose na 2021. i 2023., nije u poslovnim knjigama evidentiran ni u financijskim izvještajima iskazan prema računovodstvenom načelu nastanka događaja (umjesto u 2024. trebalo ih je evidentirati i iskazati u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke za 2021. i 2023.). Nadalje, sedam putnih naloga u iznosu od 2.848,00 eura nije u poslovnim knjigama evidentirano ni u financijskim izvještajima iskazano u 2024. iako su putovanja ostvarena, a putni nalozi obračunani.

Prema odredbama članka 7., stavaka 1. i 3. te članka 26., stavaka 1. i 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, računovodstvo propisano navedenim Zakonom temelji se na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija; načelo pojedinačnog iskazivanja pozicija znači osiguravanje prikazivanja podataka pojedinačno po vrstama prihoda, rashoda, kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prihodi i rashodi priznaju se uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja, između ostalog, rashodi se priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju. Nadalje, prema odredbi članka 9., stavka 1. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te odredbama članka 4., stavka 1. i članka 6., stavka 1. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije; računskim planom za neprofitne organizacije utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima je neprofitna organizacija obvezna knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati rashode prema računskom planu za neprofitne organizacije u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu. Nadalje, nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati materijalne rashode i obračunane putne naloge uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja u skladu s odredbama navedenog Zakona.

Knjigovodstvene isprave (ulazni računi u ukupnom iznosu od 16.019,20 eura) na temelju kojih su evidentirani rashodi za redovno poslovanje za reprezentaciju ne sadrže svrhu ugošćivanja, kao ni podatke o korisnicima usluga reprezentacije. Također, na pojedinim knjigovodstvenim ispravama (ulazni računi u ukupnom iznosu od 4.296,20 eura) navedeni su korisnici usluga reprezentacije, ali ne sadrže podatke o svrsi ugošćivanja.

Rashodi u ukupnom iznosu od 8.196,21 euro (naknade po ugovorima o djelu koji su zaključeni u studenome 2023.) evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima Stranke bez vjerodostojne dokumentacije (izvršitelji ugovorenih poslova nisu podnijeli pisana izvješća o obavljenom poslu) te nije moguće potvrditi da su ugovoreni poslovi izvršeni, odnosno da su izvršeni u ugovorenom roku te da su naknade isplaćene za stvarno izvršene poslove.

Prema odredbama članka 17. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, između ostalog, knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena. Odredbom članka 21., stavka 1. Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21, 102/22, 112/22, 156/22, 1/23, 3/23 – ispravak, 56/23, 143/23 i 16/25), utvrđeno je, između ostalog, da se primicima od nesamostalnog rada u naravi smatraju primici ostvareni u dobrima i uslugama bez naknade ili uz djelomičnu naknadu, te raznim darovima i ugošćenjima. Ugošćenjima u smislu navedenog Pravilnika ne smatraju se ugošćenja predstavnika poslovnih partnera ako se na dokumentaciji o tim izdacima navede naziv poduzetnika čiji su predstavnici ugošćeni.

Državni ured za reviziju nalaže na računima za reprezentaciju navesti podatke iz kojih će biti razvidni razlozi ugošćivanja i korisnici usluga reprezentacije u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o porezu na dohodak. Nadalje, nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati rashode za naknade po ugovorima o djelu na temelju vjerodostojne dokumentacije u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Stranka u poslovnim knjigama u okviru depozita ima evidentiran polog u iznosu od 696,79 eura koji je uplaćen u studenome 2021. kao osiguranje plaćanja zakupnine fizičkoj osobi po ugovoru o najmu stana i garaže površine 80,0 m² u Zagrebu. Ugovor je zaključen u studenome 2021. na godinu dana, uz mogućnost automatskog produljenja. Ugovoreno je da se polog vraća ako pri odlasku iz stana u stanu nema oštećenja i ako su podmirene najamnine i režije te nije došlo do prijevremenog otkaza ugovora. Stranka nije produžila trajanje ugovora te u 2023. više ne koristi navedeni stan i garažu. Sve najamnine i troškove režija podmirila je redovito, odnosno ispunila je svoju ugovornu obvezu. Navedeni polog u iznosu od 696,79 eura do vremena obavljanja revizije (rujan 2025.) nije vraćen Stranci te Stranka nije poduzimala mjere za njegov povrat.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke nije evidentiran ni iskazan polog u iznosu od 800,00 eura. Stranka je 7. studenoga 2022. s fizičkom osobom zaključila na godinu dana ugovor o najmu trosobnog stana za stanovanje dvojice zaposlenika Stranke. Ugovorena je mjesečna zakupnina u iznosu od 800,00 eura i fiksni režijski troškovi u iznosu od 200,00 eura. Uz mjesečnu najamninu Stranka je, u skladu s ugovorenim, uplatila i polog u visini jedne mjesečne najamnine u iznosu od 800,00 eura za osiguranje plaćanja najamnine, režijskih troškova te eventualne štete.

Po isteku ugovora, s istom fizičkom osobom zaključen je novi ugovor o najmu stana u studenome 2023. do 31. prosinca 2024., pod istim uvjetima kao i dotadašnji ugovor, osim što prema novom ugovoru Stranka stan koristi za obavljanje registrirane djelatnosti. Prema ugovoru, uplaćeni plog prenosi se i na razdoblje za koje je zaključen novi ugovor o najmu. U siječnju 2024. Stranka je na račun zakupodavca uplatila ugovorenu godišnju zakupninu u iznosu od 9.600,00 eura. Ugovor o najmu je elektroničkom poštom (kolovoz 2024.) otkazan s datumom od 1. rujna 2024. Plog nije evidentiran u poslovnim knjigama ni iskazan u financijskim izvještajima te do vremena obavljanja revizije (rujan 2025.) nije vraćen Stranci, a Stranka nije poduzimala mjere za njegov povrat.

Prema odredbama članka 10. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija obvezna je u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a podaci se u poslovne knjige unose po nastanku poslovnog događaja, najkasnije u roku primjerenom za sastavljanje financijskih izvještaja. Odredbama članka 12. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, propisano je da skupina računa Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo sadrži, između ostalog, jamčevne pologe. Jamčevni polozi su jamčevine, odnosno kaucije dane kao osiguranje izvršenja ugovorne obveze.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati jamčevne pologe u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu. Nadalje, preporučuje poduzeti mjere za povrat uplaćenih pologa koji su doznačeni kao instrument osiguranja plaćanja zakupnine s obzirom na to da je Stranka ispunila svoju ugovornu obvezu.

– Popis imovine i obveza

Popis imovine i obveza do vremena obavljanja revizije (rujan 2025.) Državnom uredu za reviziju nije dostavljen te se ne može potvrditi je li Stranka provela popis imovine i obveza za 2024.

Prema odredbama članaka 19., 20. i 21. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija dužna je najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem; zakonski zastupnik određuje datum popisa, rokove obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja s priloženim popisnim listama; podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste; popisne liste su knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva i zakonski zastupnik na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista te sukladno ovlastima koje proizlaze iz statuta ili drugih općih akata neprofitne organizacije odlučuje o nadoknađivanju utvrđenih manjkova, priznavanju i evidentiranju utvrđenih viškova, otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza, rashodovanju imovine te mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja i slično.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti godišnji popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

– Izborna promidžba

Na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor, Stranka je, kao nositelj koalicijske liste, sudjelovala sa šest političkih stranaka – koalicijskih partnera (Blok za Hrvatsku, Pravo i pravda, Nezavisni, Demokratski HSS, Zelena lista i Agrameri – nezavisna lista), s kojima je zaključila pojedinačne sporazume o zajedničkom nastupu na izborima. Podaci o troškovima financiranja evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima nisu u potpunosti istovjetni podacima iskazanim u ispravljenom Financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe (Obrazac FIN-IZVJ-IP). Naime, rashodi za usluge promidžbe i informiranja (tri ispostavljena računa za prijenos priopćenja, digitalni tisak te oglašavanje na portalu) u ukupnom iznosu od 2.234,38 eura evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima Stranke nisu iskazani u ispravljenom Financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, a podmireni su u svibnju, srpnju i kolovozu 2024. s redovnog računa Stranke, umjesto s posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe (koji je zatvoren u kolovozu 2024.).

Prema odredbama članka 24. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum, vlastita sredstva koja političke stranke, neovisne liste odnosno liste grupe birača i kandidati namjeravaju utrošiti za izbornu promidžbu moraju biti uplaćena na poseban račun za financiranje izborne promidžbe. Odredbama članka 30., stavka 5. te članka 36. navedenog Zakona, propisano je, između ostalog, da je poseban račun za financiranje izborne promidžbe račun za posebne namjene na kojem se obavljaju sve transakcije koje se odnose na financiranje izborne promidžbe. Troškovima izborne promidžbe smatraju se troškovi koji su nastali u svrhu javnog predstavljanja izbornih sudionika i njihovih programa te pozivanja birača da za njih glasaju na određenim izborima, kao i ostali troškovi koji su izravno povezani s izbornom promidžbom, i to od dana otvaranja posebnog računa za financiranje izborne promidžbe do dana zatvaranja navedenog posebnog računa.

Državni ured za reviziju nalaže financiranje troškova izborne promidžbe u cijelosti obavljati putem posebnog računa za financiranje izborne promidžbe te u Financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe iskazati sve rashode koji se odnose na troškove izborne promidžbe u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke pogrešno su evidentirani i iskazani rashodi (za promidžbu i informiranje te financijski) u iznosu od 5.958,75 eura u vezi s izbornom promidžbom kandidata za izbor gradonačelnika Grada Otoka, kojeg je Stranka predložila i koji su iskazani u Financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe spomenutog kandidata. Zbog navedenog, rashodi za promidžbu i informiranje veći su za 5.957,50 eura, financijski rashodi za 1,25 eura, jamčevni polozi za 15.190,75 eura, dok su rashodi vezani za financiranje povezanih neprofitnih organizacija manji za 20.962,00 eura (novčana sredstva koja je Stranka doznala na poseban račun za financiranje izborne promidžbe kandidata). S obzirom na to da je sudionik izborne promidžbe za izbor gradonačelnika kandidat, a ne Stranka, u poslovnim knjigama Stranke nije trebalo evidentirati poslovne događaje u vezi s posebnim računom kandidata za gradonačelnika Grada Otoka, nego samo iznos prenesenih sredstava na poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe tog kandidata.

Prema odredbama članaka 7. i 9. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitno računovodstvo temelji se na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti te pojedinačnom iskazivanju pozicija; knjigovodstvo se vodi prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije. Prema odredbi članka 27., stavka 3. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, sredstva koja politička stranka uplati kandidatu za financiranje izborne promidžbe i sredstva koja kandidat uplati političkoj stranci nakon izborne promidžbe sukladno navedenom Zakonu smatraju se prihodima od povezanih neprofitnih organizacija. Raspored, sadržaj i primjena računa u računskom planu definirani su Pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Državni ured za reviziju nalaže rashode u vezi s financiranjem izborne promidžbe kandidata kojeg je Stranka predložila u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

4. Financijski izvještaji

- 4.1. Za 2024. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji, Program rada i Financijski plan za 2024., Izmjene i dopune Financijskog plana za 2024. (u kojima je pogrešno umjesto planiranih iznosa iskazana realizacija prihoda i rashoda te rezultata poslovanja) te Izvješće o primljenim donacijama tijekom 2024. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja u propisanom roku (3. ožujka 2025.), a ispravljeni financijski izvještaji s prilogima 5. ožujka 2025. te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

U Izvještaju o prihodima i rashodima za 2024., u stupcu Ostvareno u izvještajnom razdoblju pogrešno je iskazan višak prihoda – preneseni u iznosu od 57.135,98 eura zbog čega je pogrešno iskazan manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu od 159.476,26 eura. Stranka je, kako je točno evidentirano u poslovnim knjigama, u 2024. ostvarila manjak prihoda u iznosu od 216.612,24 eura. Preneseni višak prihoda iz prethodnih razdoblja (nakon korekcije rezultata) iznosi 273.748,22 eura, što s manjkom prihoda tekuće godine čini višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu od 57.135,98 eura.

Prema odredbi članka 8., stavka 2. i članka 28., stavka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija dužna je, između ostalog, sastavljati financijske izvještaje na način kojim se omogućava provjera poslovnih događaja, utvrđivanje financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije, poštujući pri tome temeljna načela urednog knjigovodstva, a financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije. Oblik i sadržaj financijskih izvještaja, između ostalog, propisani su Pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

Državni ured za reviziju nalaže u financijskim izvještajima iskazati točne podatke o višku prihoda raspoloživog u sljedećem razdoblju u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

Bilješke uz Bilancu sadrže podatke iz financijskih izvještaja o imovini, potraživanjima i obvezama. U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine (između ostalog, više su u odnosu na prethodnu godinu ostvareni prihodi po posebnim propisima za 401.564,35 eura ili 45,3 %, ostali prihodi za 55.728,92 eura ili 14 937,13 %, materijalni rashodi za 766.410,34 eura ili 143,7 % te financijski rashodi za 19.978,28 eura ili 682,7 %). Također, Bilješke uz financijske izvještaje (uz Bilancu i uz Izvještaj o prihodima i rashodima) ne sadrže obrazloženje provedene korekcije rezultata / prenesenog viška prihoda iz 2023.

Prema odredbama članka 9. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, između ostalog, obvezne Bilješke uz Bilancu su pregled ugovornih odnosa i slično, koji, uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina. U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Prema Uputi neprofitnim organizacijama o ispravku financijskih izvještaja, koju je donijelo Ministarstvo financija (objavljena na mrežnim stranicama navedenog Ministarstva), nakon sastavljanja i predaje financijskih izvještaja u propisanom roku, predani financijski izvještaji se ne mogu ispravljati; svi eventualni ispravci provode se u sljedećem izvještajnom razdoblju, što je potrebno navesti u Bilješkama.

Državni ured za reviziju nalaže u Bilješkama uz financijske izvještaje (uz Bilancu i uz Izvještaj o prihodima i rashodima) navesti podatke o ispravcima koji se provode u sljedećem izvještajnom razdoblju te razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

5. Prihodi

- 5.1. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2024., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 1.380.122,95 eura, od čega se na prihode od članarina odnosi 15.799,59 eura, a od dobrovoljnih priloga (donacija) 20.919,00 eura.

Za primljene članarine, do vremena obavljanja revizije (rujan 2025.) Državnom uredu za reviziju nije dostavljena Evidencija o primitku članarina, kao ni potvrde o primitku članarina te se ne može potvrditi je li Stranka vodila navedenu evidenciju te izdavala potvrde o primitku.

Prema odredbama članka 20. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu i članka 3. Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja, političke stranke dužne su voditi evidenciju te izdavati potvrde o primitku članarina i članskih doprinosa.

Evidenciju o primitku članarina i članskih doprinosa političke stranke vode kronološki na Obrascu: EV-Č, a potvrde o primitku članarina i članskih doprinosa političke stranke sastavljaju na Obrascu: POT-Č odnosno na Obrascu: POT-ČD (obraci su sastavni dio Pravilnika). Evidencija treba sadržavati specificirane podatke o uplatiocu (ime i prezime, osobni identifikacijski broj te adresa), datum uplate, o uplaćenom iznosu u gotovini odnosno na žiro račun. Potvrde sadrže naziv, adresu i osobni identifikacijski broj političke stranke, ime i prezime, osobni identifikacijski broj te adresu člana političke stranke – uplatitelja članarine odnosno članskog doprinosa, datum uplate, iznos uplaćenih sredstava, način uplate (u gotovini ili na središnji račun političke stranke), mjesto i datum izdavanja potvrde te potpis ovlaštene osobe.

Državni ured za reviziju nalaže voditi evidencije o članarinama te izdavati potvrde o primitku članarina u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu i Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.

Prema podacima iz Izvješća o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. (Obrazac IZ-D-RPA), sedam fizičkih osoba uplatilo je dobrovoljne priloge (donacije) u ukupnom iznosu od 2.180,00 eura te Izvješća o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor (Obrazac IZ-D-IP), jedanaest fizičkih osoba i dvije pravne osobe u ukupnom iznosu od 18.395,00 eura, što je ukupno 20.575,00 eura. U poslovnim knjigama su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 20.919,00 eura.

Razlika u iznosu od 344,00 eura je nastala jer u Izvješću o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. nisu iskazani dobrovoljni prilozi / donacije u ukupnom iznosu od 344,00 eura (koji su evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima Stranke). Navedene dobrovoljne priloge / donacije uplatilo je pet fizičkih osoba na središnji račun Stranke (ožujak i lipanj 2024.) u pojedinačnim iznosima od 1,00 euro do 150,00 eura. Za dobrovoljne priloge (donacije) dobivene za redovite političke aktivnosti tijekom godine do vremena obavljanja revizije (rujan 2025.) nisu dostavljene potvrde o primitku donacija, izjave fizičkih i pravnih osoba da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu odnosno proračunu jedinice samouprave ili zaposlenicima te ugovor o primljenoj donaciji čija je vrijednost donacije veća od 663,61 euro (5.000,00 kn). Za dobrovoljne priloge (donacije) dobivene za financiranje izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, Stranka je izdavala potvrde o primitku donacija, prikupila izjave fizičkih i pravnih osoba da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu odnosno proračunu jedinice samouprave ili zaposlenicima te zaključila ugovore o primljenim donacijama čija je vrijednost donacije veća od 663,61 euro (5.000,00 kn).

Do vremena obavljanja revizije (rujan 2025.) Državnom uredu za reviziju nisu dostavljene evidencije o primitku dobrovoljnih priloga / donacija (obrasci EV-D-RPA i EV-D-IP) te se ne može potvrditi je li Stranka vodila navedene evidencije.

Prema odredbama članaka 18. i 20. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum, političke stranke, između ostalog, za donacije čija je vrijednost veća od 663,61 euro (5.000,00 kn) davatelj i primatelj donacije dužne su zaključiti ugovor; fizičke i pravne osobe koje daju donacije dužne su primatelju donacije dostaviti izjavu da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu odnosno proračunu jedinice samouprave ili zaposlenicima; donacije čija je vrijednost veća od 663,61 euro (5.000,00 kn) za koje nije zaključen ugovor politička stranka dužna je prijaviti Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu te iznos vrijednosti takve donacije uplatiti u korist državnog proračuna, najkasnije u roku od 15 dana od dana primljene uplate; političke stranke dužne su, voditi evidenciju o primitku donacija za financiranje redovite godišnje političke aktivnosti te izdavati potvrde o primitku donacija.

Odredbama članaka 2. i 8. Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum u informacijski sustav za nadzor financiranja, između ostalog, propisano je da su političke stranke dužne voditi evidenciju o primitku donacija za financiranje redovite godišnje političke aktivnosti te izdavati potvrde o primitku donacija; Evidenciju o primitku donacija političke stranke vode kronološki na Obrascu: EV-D-RPA koji treba sadržavati: specificirane podatke o donatoru (ime i prezime odnosno naziv, osobni identifikacijski broj te adresa), datumu uplate donacije odnosno davanja proizvoda ili pružanja usluga bez naplate, o uplaćenom iznosu donacije odnosno o tržišnoj vrijednosti darovanog proizvoda ili usluge naznačenoj na potvrdi te o vrsti svake pojedine donacije; Potvrdu o primitku donacija političke stranke sastavljaju na Obrascu: POT-D-RPA koji sadrži ime i prezime odnosno naziv, adresu i osobni identifikacijski broj političke stranke, nezavisnog zastupnika odnosno nezavisnog vijećnika, ime i prezime odnosno naziv, osobni identifikacijski broj te adresu donatora, datum primitka, iznos uplaćenih sredstava odnosno tržišnu vrijednost darovanog proizvoda ili usluge, vrstu donacije, mjesto i datum izdavanja potvrde te potpis ovlaštene osobe političke stranke; Evidenciju o primitku donacija za financiranje izborne promidžbe političke stranke, osobe ovlaštene za zastupanje neovisnih lista odnosno nositelji lista grupe birača i kandidati vode kronološki na Obrascu: EV-D-IP koji treba sadržavati: specificirane podatke o donatoru (ime i prezime odnosno naziv, osobni identifikacijski broj te adresa), datumu uplate donacije odnosno davanja proizvoda ili pružanja usluga bez naplate, o uplaćenom iznosu donacije odnosno o tržišnoj vrijednosti darovanog proizvoda ili usluge naznačenoj na potvrdi te o vrsti svake pojedine donacije. Prema odredbi članka 4. navedenog Pravilnika, Izvješće o donacijama sastavlja se na Obrascu: IZ-D-RPA, u tablici sa sljedećim stupcima: redni broj, ime i prezime/naziv donatora, OIB donatora, adresa donatora, datum donacije, vrsta donacije (iznos donacije u novcu, tržišna vrijednost darovanog proizvoda ili usluge) te ukupno.

Državni ured za reviziju nalaže u izvješće o donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti unositi točne podatke o svim primljenim dobrovoljnim priložima (donacijama), zaključivati ugovore za donacije čija je vrijednost veća od 663,61 euro (5.000,00 kn), prikupiti izjave od davatelja donacija da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu odnosno proračunu jedinice samouprave ili zaposlenicima te voditi evidencije (obrasce EV-D-RPA i EV-D-IP) i izdavati potvrde o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu i Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.

Stranka u Očitovanju navodi da je suglasna s mišljenjima (o financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja) Državnog ureda za reviziju za 2024. te da će nastojati u najkraćem mogućem roku otkloniti utvrđene propuste.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2023., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2024. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi (N) i preporuke (P) iz prošle revizije i njihov status. Također, navodi se preporuka čija provedba zbog opravdanih razloga nije primjenjiva.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošlih revizija

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godine prošlih revizija	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
1.	Računovodstveno poslovanje	2023.	N	Voditi obvezne pomoćne knjige na način da osiguraju sve podatke propisane Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	1. ožujka 2025.	djelomično provedeno
2.		2023.	N	U poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati materijalne rashode prema računskom planu za neprofitne organizacije u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	1. ožujka 2025.	nije provedeno
3.		2023.	N	U poslovnim knjigama evidentirati rashode za naknade po ugovorima o djelu i druge rashode (novčane kazne) te usklađenja obveza provesti na temelju vjerodostojne dokumentacije, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	1. ožujka 2025.	djelomično provedeno
4.		2023.	P	Ugovorima o djelu ugovoriti obvezu izvještavanja o izvršenim ugovorenim poslovima i plaćanje naknade nakon izvršenja ugovorenih poslova, radi potvrde da su ugovoreni poslovi izvršeni, a naknada plaćena za stvarno izvršeni posao.	31. svibnja 2025.	nije provedeno
5.		2023.	P	Ugovore o djelu za obavljanje poslova savjetovanja u odnosima s javnošću te predavanja članstvu Stranke zaključivati na razdoblje koje je potrebno da se ugovoreni poslovi izvrše.	31. svibnja 2025.	djelomično provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godine prošlih revizija	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
6.		2023.	P	U slučaju produljenja ugovora o djelu za obavljanje poslova organizacije rada s medijima te organizacije rada Domovinskog odbora Stranke utvrditi rokove izvršenja ugovora i iznos naknade za izvršeni posao.	31. svibnja 2025.	nije primjenjivo
7.		2023.	P	Poduzeti mjere za povrat uplaćenog pologa koji je doznačen kao instrument osiguranja plaćanja zakupnine s obzirom na to da je Stranka ispunila ugovornu obvezu.	31. svibnja 2025.	nije provedeno
8.		2023.	N	U poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati jamčevne pologe u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	1. ožujka 2025.	nije provedeno
9.		2023.	P	Preispitati opravdanost zakupa stana i garaža u Zagrebu s obzirom na djelatnost Stranke kako bi se sredstva koristila isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.	31. svibnja 2025.	provedeno
10.		2022.	N	Financiranje troškova izborne promidžbe u cijelosti obavljati putem posebnog računa za financiranje izborne promidžbe te u financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe iskazati sve rashode koji se odnose na troškove izborne promidžbe, u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima.	1. srpnja 2024.	djelomično provedeno
11.	Financijski izvještaji	2023.	N	Sastaviti Bilješke uz financijske izvještaje (uz Bilancu i uz Izvještaj o prihodima i rashodima) u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija te Uputom Ministarstva financija.	1. ožujka 2025.	djelomično provedeno

Obrazloženje danih naloga i preporuke koji su djelomično provedeni te preporuke koja nije primjenjiva daje se u nastavku.

- Stranka je ustrojila pomoćnu knjigu obveza po subjektima, računima i pojedinačnim iznosima sa stanjem od 27. kolovoza 2024. i pregled prometa od navedenog datuma, međutim nije ustrojila knjigu financijske imovine odnosno potraživanja po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i drugim podacima. (redni broj 1.)

- U 2024. Stranka nije donijela odluku o usklađenju obveza, a troškovi novčanih kazni evidentirani su u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojne dokumentacije, međutim dio rashoda za naknade po ugovorima o djelu (predavanje članstvu i savjetovanja u odnosima s javnošću te za obavljanje poslova organizacije rada s medijima) i nadalje nije u poslovnim knjigama evidentiran na temelju vjerodostojne dokumentacije (izvršitelji poslovi nisu dostavili pisana izvješća o izvršenom poslu). (redni broj 3.)
- Novi ugovori o djelu za obavljanje poslova savjetovanja u odnosima s javnošću te predavanja članstvu Stranke u 2024. nisu zaključivani, međutim rashodi su ostvareni za prvu polovicu 2024. zbog ugovorenog roka izvršenja ugovorenih poslova od studenoga 2023. do svibnja 2024. (redni broj 5.)
- U 2024. Stranka nije zaključivala ugovore o djelu za obavljanje poslova organizacije rada s medijima te organizacije rada Domovinskog odbora. (redni broj 6.)
- Stranka je na svim izborima imala otvoren poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe. Ipak, tri računa u ukupnom iznosu od 2.234,38 eura za usluge promidžbe nisu iskazana u ispravljenom Financijskom izvještaju za financiranje troškova izborne promidžbe na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor, a podmirena su s redovnog računa. (redni broj 10.)
- Bilješke uz Bilancu sadrže podatke iz financijskih izvještaja o imovini, potraživanjima i obvezama. U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine. Također, Bilješke uz financijske izvještaje (uz Bilancu i uz Izvještaj o prihodima i rashodima) ne sadrže obrazloženje provedene korekcije rezultata / prenesenog viška prihoda iz 2023. (redni broj 11.)

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni ili nisu u cijelosti provedeni.

- 1.2. *Stranka se nije posebno očitovala na status naloga i preporuka iz prošle revizije, ali u Očitovanju, između ostalog, navodi da će nastojati u najkraćem mogućem roku otkloniti utvrđene propuste.*